

PLAN DE MANAGEMENT

și dezvoltare a Facultății de Drept a Universității din București

propus de prof. univ. dr. Răzvan Dincă,

candidat la funcția de decan pentru perioada 2024-2029

Motto:

” Nu mă realizez deplin niciodată,

pentru că

am o idee din ce în ce mai bună

despre viață. ”

(Nichita Stănescu)

”Este indispensabil să înveți să mergi îndelung și drept.”

(Victor Segalen)

*”O ordine juridică nu îndeplinește funcția sa antropologică
decât prin faptul că îi garantează fiecărui nou-venit pe Pământ,*

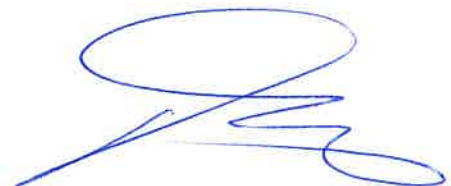
pe de o parte, preexistența unei lumi deja acolo,

care îl asigură pe termen lung de identitatea sa,

și pe de altă parte, posibilitatea de a transforma această lume

și de a-și pune propria amprentă.”

(Alain Supiot)

Urmează un document lung. Am încercat să nu devină prea greoi; unul din motivele pentru care Facultatea de Drept a Universității din București este o instituție atât de fascinantă este complexitatea sa, numărul mare de mecanisme care se întrepătrund, de factori de miză care interacționează și de personalități care contribuie la aceste mecanisme și mize în ansamblul de funcțiuni care-i împlinesc nobila misiune socială. Ca să propui măsuri tehnice de optimizare a unor mecanisme atât de complexe, trebuie să redactezi un document lung și care e greu să nu fie greoi.

Dar nu trebuie să uiți ”nobila misiune socială”. **Facultatea noastră este profesorul societății românești în construcția socială. Acest proiect este foaia de (par)curs a unui profesor** în care descrie cum își propune să devină mai bun în a-și învăța studenții în următorii cinci ani. L-am scris cu dedicație pentru funcția și misiunea mea de profesor și pentru vocația profesorală a Facultății. L-am scris cu pasiune pentru studenți și pentru cea mai nobilă menire pe care o poate dărui viața: să îi înveți pe cei tineri; să înveți tu însuși învățându-i pe ei și făcând lumea mai învățată, mai înțelegătoare, mai coerentă, mai frumoasă și mai bună. Am scris-o în speranța că, aplicând unele din propunerile de aici, vom deveni cu toții **profesori mai buni**.

Subsemnatul, prof. univ. dr. Răzvan Dincă, cadru didactic la Facultatea de Drept a Universității din București, prodecan al acestei facultăți în perioada 2012-2020, decan al Facultății în perioada 2020-2024, **propun următorul plan strategic** pentru Facultatea de Drept vizând perioada 2024-2029, pentru care candidez la funcția de decan.

În calitate de membru al echipei de conducere a Facultății de Drept în cursul mandatelor de decan ale dlui. Prof. univ. dr. Flavius A. Baias, am participat la punerea în practică a planurilor strategice promovate de această echipă. În 2020, Consiliul Facultății și Rectorul Universității mi-au încredințat misiunea de a urma obiectivele și de a realiza măsurile prezentate prin planul strategic al decanului propus pentru perioada 2020-2024, proiect înscris în linia **continuității instituționale** a uneia dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din România.

Prezentul proiect deservește **aceeași viziune strategică** precum cea creionată prin acel plan. Propun dezvoltarea activității Facultății în orizontul aceluiași valori și în serviciul aceluiași obiective generale care țin de împlinirea misiunii sale în societate. Parcursul Facultății, anticipat prin planul anterior, a fost întrucâtva perturbat **prin pandemia survenită pe neașteptate chiar la începutul mandatului 2020-2024**. Am reușit să identificăm și exploatăm din criza neașteptată și masivă pe care ea a determinat-o și oportunitățile pe care orice criză le generează. Am avut performanțe instituționale de management al crizei, am trecut în două zile lucrătoare de la activitatea față în față la activitatea didactică integral online conform orarului, am organizat online cea mai mare conferință din istoria facultății ca număr de participanți - peste 2000, la "Urgența în drept" în martie 2020, am reușit să reimpunem criteriile de integritate și eradicarea fraudei la examenele online, am reușit, cu prima generație care a absolvit online, cea mai bună proporție din istorie a absolvenților noștri între candidații admiși la examenul de admitere la Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților - peste 58% în 2020, am avut unul dintre cel mai mari număr de candidați la master pentru concursul de dosare la admiterea în anul universitar 2020-2021, am revenit la învățământul față în față cât de repede a fost posibil, gradual, cu examenele sesiunii de vară 2021, cu programele în dublă diplomă din anul academic 2021-2022 și apoi cu întreaga activitate didactică în primăvara anului 2022, am reinnoit dotările logistice ale facultății pentru adaptarea la învățământul online și am păstrat și în învățământul față în față multe dintre instrumentele comunicării instantanee virtuale care contribuie la eficiența proceselor didactice, am elaborat în câțiva ani și lansat cu succes în cele din urmă un program de studii care vizează și această dezvoltare a instrumentelor pedagogice și anume masterul în limba engleză în dreptul noilor tehnologii.

Paranteza pandemică nu a determinat deci o suspendare a obiectivelor strategice de dezvoltare a Facultății ci o adaptare a acestora la lărgirea spațiului său de comunicare

educațională prin adăugarea spațiului virtual ca spațiu de învățământ. Evoluția facultății după închiderea acestei paranteze a făcut ca, pe fiecare dintre direcțiile de dezvoltare creionate în planul strategic din 2020, **să fim într-un punct mai avansat** decât eram în urmă cu patru ani. În spiritul consecvenței față de obiective și valori, despre care cred că trebuie să călăuzească acțiunea noastră instituțională, voi prezenta în cazul fiecăreia dintre direcțiile de dezvoltare a activității facultății și parcursul recent al Facultății în sensul propus. Recunoștința mea pentru reușita acestui parcurs se îndreaptă către aceia care l-au determinat: Consiliului Facultății din mandatul 2019-2023, care a luat măsurile ce au condus la această reușită, și prodecanii Facultății care, în sfera lor de competențe, au coordonat toate activitățile cu care ne putem mândri astăzi, în special, după cum urmează: dl. prof. univ. dr. Radu Rizoiu pentru activitatea didactică, relația cu studenții facultății și pentru participarea la CIVIS, dna. conf. univ. Andra Trandafir pentru calitatea proceselor de învățământ, cercetare, revistele Facultății și raportări, dl. lector univ. dr. Dragoș Costescu pentru concursurile de admitere la toate programele, coordonarea secretariatului, proiecte și re tehnologizare, dna. lector univ. dr. Daniela Deteșeanu pentru activitatea internațională și comunicare publică și dl. conf. univ. dr. Paul Pop pentru conferințele facultății, coordonarea logistică, supraveghere financiară și lucrări de infrastructură. Am lucrat de asemenea în strânsă și fructuoasă colaborare cu directorii de departament: doamna prof. univ. dr. Luminița Dima și dl. conf. univ. dr. Doru Trăilă, la departamentul de drept privat, dl. prof. univ. dr. Dan Oancea și dl. conf. univ. dr. Alexandru Ciobanu, la Departamentul de Drept public, dl. conf. univ. dr. Cristian Mitrache la Departamentul de Drept penal, precum și dna. prof. univ. dr. Dana Tofan, directoarea Școlii Doctorale de Drept.

Mulțumesc pentru sprijin și coordonare **dlui Rector al Universității din București** dl. prof. univ. dr. Marian Preda și tuturor prorectorilor, dintre care în mod deosebit prorectorului căruia i-a fost încredințată supravegherea activitatea facultății noastre: dl. prof. univ. dr. Lucian Ciolan, cu care am avut o colaborare excelentă.

Desigur, este necesar ca planul strategic aferent perioadei 2024-2029 să privească spre viitor. Recapitularea unor **pași deja făcuți de facultate nu este prezentă aici decât spre a consolida temeinicia propunerilor pe care le fac pentru viitor**. În primul rând aceste propuneri reflectă consecvență de viziune și coerență instituțională dacă sunt privite în continuitatea acțiunilor deja întreprinse. În al doilea rând, tocmai prin faptul că sunt deja întreprinse, aceste acțiuni dau un indiciu că propunerile prin care ele se continuă sunt realiste și viabile. În al treilea rând, succesul acestor acțiuni reprezintă garanția demersurilor viitoare pe care le voi dezvolta și susține pentru viitorul mandat.

În consecință, practic **în cadrul fiecăreia dintre secțiunile dedicate dezvoltării în continuare a activității facultății**, se va începe cu enunțarea direcției de dezvoltare, se va continua cu demersurile deja întreprinse în mandatul anterior în această direcție, se va determina astfel stadiul atins cu privire la dezvoltarea respectivă, ceea ce va permite identificarea obiectivelor de viitor pentru continuarea acelei direcții și în final a măsurilor propuse pentru atingerea acestor obiective.

Noul plan strategic își propune să **consolideze mecanisme deja verificate** în procesele prin care Facultatea de Drept a Universității atrage cei mai mulți candidați la examenele de admitere în toate ciclurile de studii superioare juridice, prin care, dintre absolvenții săi provin cei mai mulți candidați care reușesc la examenele de admitere naționale în profesiile juridice, prin care profesorii facultății se situează printre cei mai reputați specialiști în domeniul juridic la nivel național, prin care programele de conferințe și proiecte de cercetare ale facultății noastre sunt cele mai numeroase din țară, prin care Colegiul Juridic Franco-Român reprezintă probabil cel mai mare succes al României în domeniul cooperării academice internaționale, iar implicarea Facultății la nivel internațional a condus la participarea sa activă în numeroase rețele de cooperare academică și asociații de cercetători de nivel mondial.

Comunitatea academică a Facultății de Drept a Universității din București oferă cadrul în care lucrăm, gândim și împlinim asemenea rezultate. Membrii acestei comunități, studenți și profesori și-au adus contribuția la întocmirea prezentului plan strategic. El este rezultatul unor discuții și consultări pe care subsemnatul le-a purtat formal și informal în perioada decembrie 2023-ianuarie 2024, atât cu reprezentanții aleși ai studenților facultății cât și cu multe dintre cadrele didactice ale acesteia. Ideile transmise în cadrul acestor discuții alcătuiesc în principal substanța proiectului de față. Din aceste discuții a rezultat că facultatea noastră dispune de energia, creativitatea și capacitatea de a genera eforturi sinergice orientate spre dezvoltarea programelor de învățământ, ridicarea calității educației și cercetării în facultate, creșterea vizibilității naționale și internaționale a activității academice a facultății, dezvoltarea bazei materiale și îmbunătățirea condițiilor de studiu de care beneficiază studenții și a condițiilor de cercetare de care beneficiază cadrele universitare.

I. Misiune

Facultatea de Drept a Universității din București este **una dintre cele mai vechi** din România și preia tradiția bucureșteană a înaltelor studii juridice începută în 1828 la Academia Domnească Sfântul Sava, nu întâmplător în anii pregătitori pentru introducerea Regulamentelor Organice care marchează zorii modernității românești. Facultatea de Drept a Universității din

București, centru de formare ai celor dintâi juriști ai țării, de germinare a gândirii juridice românești și de diseminare a valorilor culturii juridice europene, și-a îndeplinit în tot cursul istoriei sale misiunea de a contribui la modernizarea societății românești, la dezvoltarea economică a țării și în acest fel la bunăstarea națiunii, la formarea instituțiilor statului român de drept, unit și european, la crearea conștiinței juridice a elitelor sociale și a națiunii în ansamblul său.

Misiunea educației și cercetării juridice de rang academic este coextensivă misiunii dreptului, participând la diseminarea, cercetarea și formarea dreptului. Facultatea de Drept contribuie la dezvoltarea statului de drept, la democrație prin drept și la bunăstare prin drept, ea are nu numai o nobilă misiune educativă, ci și menirea de a reflecta competent și complet la nevoile de dezvoltare a societății prin drept, de a furniza instrumentele tehnice și resursele umane care dispun de competențele și abilitățile necesare spre a determina această dezvoltare.

Facultatea de Drept trebuie să fie receptivă la dinamica valorilor sociale și prin cercetările, dezbaterile, proiectele și competențele pe care le produce, prin cooperarea intensă cu institutele de pregătire și perfecționare a profesioniștilor dreptului, dar și cu instituțiile statului cu rol în producerea și aplicarea normelor juridice, trebuie să furnizeze societății capacitatea normativă de a promova în mod eficace aceste valori, într-un mediu economic și tehnologic extrem de dinamic care reclamă din partea dreptului și a educației juridice un răspuns prompt și adecvat.

II. Viziune strategică

Facultatea de Drept a Universității din București este cea mai mare facultate de drept a țării, una dintre cele mai vechi instituții juridice de învățământ superior din spațiul românesc și una dintre cele trei facultăți fondatoare ale Universității din București. Reunind aceste calități, Facultatea de Drept a Universității din București trebuie să-și consolideze întâietatea națională și deschiderile internaționale, după cum urmează:

1. Diploma de absolvire a Facultății de Drept a Universității din București trebuie să ofere **garanția că absolventul este bine pregătit pentru exercitarea oricărei profesii juridice.** În acest scop, programele de învățământ ale Facultății și cadrele didactice care implementează aceste programe trebuie să asigure calitatea studiilor și exigența examinării, astfel încât absolvenții facultății să se impună cu ocazia examenelor de admitere în profesiile juridice în proporție tot mai mare și să fie lesne absorbiți pe piața

serviciilor juridice sau de alte profesii în exercitarea cărora sunt necesare cunoștințe juridice.

2. Facultatea de Drept a Universității din București trebuie să se dezvolte ca o **instituție de excelență în educație și cercetare**. În acest scop, Facultatea de Drept trebuie să formeze cadre didactice și cercetători de vârf, ceea ce se poate realiza prin menținerea celor mai merituoși dintre absolvenții săi în structurile de studiu și cercetare ale facultății pentru ca aceștia să urmeze o carieră universitară, criteriile meritocratice extrem de selective în admiterea la doctorat și la concursurile pentru posturi didactice, crearea unor structuri de sprijin logistic și financiar în vederea promovării unor proiecte de cercetare sau didactice, formarea unor grupe și programe de studii de excelență în domenii de cercetare avansată sau de mare interes actual în contextul unui mediu economic și tehnologic dinamic și al consolidării statului de drept în România.
3. Facultatea de Drept trebuie să fie instituția de învățământ juridic superior din România **cea mai avansată pe planul internaționalizării programelor de educație și cercetare**. În acest scop, facultatea trebuie să continue și să dezvolte participarea activă la asociații și rețele de cercetare internaționale, să obțină granturi cu finanțare europeană sau din partea unor instituții internaționale, să participe cu echipe performante la concursuri internaționale studențești, să stimuleze activitatea unor centre de cercetare pe teme comparatiste sau internaționale, să ofere studenților săi programe de studii cu deschidere internațională, fie prin introducerea în curriculum a unor materii orientate spre asemenea teme, fie prin dezvoltarea unor programe de studii în limbi străine, fie prin proiecte integrate de programe de studii cu dublă diplomă în colaborare cu universități prestigioase din afara țării.
4. Facultatea de Drept trebuie să participe la **consolidarea statului de drept în România, ca stat ce împărtășește valorile democrației constituționale**. În decursul istoriei sale prestigioase, Facultatea de Drept s-a aflat printre instituțiile fondatoare ale României moderne, a format elitele sale conducătoare, a reprezentat spațiul de plămădire al principalelor sale legiuri din sec. al XIX-lea și până într-al XXI-lea, a constituit prin tradiție un pivot al implementării spiritului european în învățământul juridic românesc. Această istorie, și mai veche, și mai recentă, trebuie onorată. În acest scop însă, Facultatea de Drept trebuie să formeze nu numai iscușiți tehnicieni ai dreptului, ci și

profioniști vizionari, conștienți de vocația modelatoare a formației lor juridice, umaniști pragmatici, buni cunoscători ai societății, modele etice și intelectuali cu orizont deschis. Sunt multe și foarte variate modalități prin care Facultatea de Drept poate contribui instituțional la aceste deziderate: o strânsă colaborare extra-curriculară cu studenții și asociațiile lor, programe comune interdisciplinare cu alte facultăți ale Universității, exploatarea sinergică a legăturilor intra-instituționale ce pot fi create cu alte facultăți ale Universității din București, revizuirea sistemului de admitere în sensul așezării selecției pe repere ce măsoară gândirea logică și deschiderea culturală a candidaților, introducerea unor cursuri facultative și opționale de discipline extrajuridice, dar cu înaltă valoare formatoare pentru abilitățile profesionale și sociale ale unui jurist, dinamizarea asociațiilor absolvenților facultății, legătura cu mediile profesionale, implicarea personalităților facultății în viața publică, în crearea și implementarea de politici publice, promovarea eticii universitare, implicarea studenților în activități culturale și sociale extrajuridice, valorizarea în plan simbolic și al construcției identitare a istoriei facultății și a neprețuitului său tezaur arhitectural și documentar.

5. Facultatea de Drept trebuie să fie o **trambulină de lansare în profesie și în viață a celor merituoși**, chiar dacă sunt lipsiți de mijloacele financiare, logistice sau fizice accesibile altor colegi ai lor. În acest scop toate programele de studii ale facultății trebuie prevăzute cu sisteme de clasificare în funcție de merit, în care cei mai bine clasați să beneficieze de învățământ gratuit sau de burse de merit și sociale. Randamentul utilizării capitalurilor moștenirii Constantin Stoicescu trebuie îmbunătățit prin plasamente sigure, dar cu dobândă mai substanțială și reabilitarea fondului imobiliar, astfel încât să poată crește numărul și valoarea ajutoarelor Stoicescu acordate studenților merituoși și lipsiți de mijloace. Spațiile puse la dispoziția cadrelor didactice permit acordarea de consultații individuale pentru studenți, ceea va contribui la crearea condițiilor în vederea pregătirii personalizate a acestora și susținerii proiectelor lor individuale. Spațiile Facultății precum și infrastructura acesteia trebuie să permită permanent și facil accesul persoanelor cu dizabilități. Infrastructura necesară pentru studiul individual trebuie menținută la dispoziția studenților.

III. Analiza SWOT

III. A. Puncte forte

Facultatea de Drept excelează sub aspectul transferului către societate al cunoștințelor științifice și profesionale din domeniile sale de specializare. Absolvenții Facultății de drept din București furnizează aproape jumătate din numărul total al candidaților admiși la examenele de admitere în profesiile juridice, ceea ce situează facultatea noastră în mod detașat în fruntea listei facultăților de profil, cu un număr de reușite triplu față de următoarea facultate clasată.

Profesorii facultății sunt foarte cunoscuți pentru activitatea lor juridică, ceea ce atrage implicarea lor în elaborarea celor mai importante acte normative și ale politicilor publice în care este necesară aplicarea cunoștințelor juridice.

Aceste elemente sporesc prestigiul și atractivitatea facultății, și fac ca numărul candidaților la examenul de admitere să fie relativ mare (circa 4-5 candidați pentru fiecare loc bugetat). Pornind de la această cerere și cu sacrificiul personal al cadrelor didactice care lucrează în general mult peste normele didactice, facultatea a școlarizat cu taxă în cursul de licență un număr cel puțin egal de locuri cu acela la locurilor finanțate de la buget, ceea ce o transformă în unul dintre principalii contributory la bugetul Universității.

Principalele puncte forte, pot fi rezumate astfel:

- Facultatea de Drept a Universității din București ocupă un loc central din perspectivă istorică, geografică, socială și culturală;
- Este instituție fondatoare a statului român;
- Este plasată în zona centrală a capitalei;
- Dispune de un sediu impresionant – monument istoric, adaptat deplin funcționalității sale;
- Dispune de cea mai mare bibliotecă de drept din țară;
- Este cea mai prestigioasă facultate de drept din România;
- Este lider incontestabil de piață sub aspectul ponderii în reușita la examenele de admitere în profesiile juridice;
- Cadrele sale didactice dețin înalte funcții în instituții cheie ale statului român, societății și comunității juridice românești, europene sau internaționale;
- Dispune de un corp profesoral prestigios, extrem de respectat în România și în străinătate;

- Este cea mai mare facultate de drept din țară (studenți, cadre didactice, bază materială, documentară, fonduri);
- Este facultatea de drept din România cea mai internaționalizată;
- Este implicată în nenumărate evenimente și relații ce oferă membrilor comunității academice, mai ales studenților, un avantaj foarte bogat de oportunități, în centrul celui mai dezvoltat economic oraș din Europa de Sud-Est;
- Are cel mai selectiv examen de admitere dintre facultățile de drept din țară;
- Are studenți activi și implicați;
- Comunitatea academică este marcată de o profundă conștiință identitară a Facultății de Drept ca agent și formator al valorilor naționale, constituționale, europene, liberale, democratice, etice;
- În jurul acestor valori se alcătuiește solidaritatea membrilor comunității academice ai Facultății de Drept.

III. B. Puncte slabe

Data fiind amploarea și diversitatea ofertei de servicii de educație în care sunt implicate, atractivitatea facultății, numărul mare al studenților școlarizați și numărul mare de posturi vacante din statele de funcții ale departamentelor, activitatea didactică este supradimensionată în raport cu resursele de personal. În plus, resursele financiare și regulile aplicabile cu privire la salarizarea personalului nu permit ca această salarizare să reprezinte în sine o motivație pentru multe dintre cadrele didactice care sunt implicate și în activități practice pe o piață a serviciilor juridice care oferă alternative mult mai atrăgătoare din punct de vedere economic.

Aceste aspecte creează dificultăți de recrutare a personalului tânăr de calitate.

De asemenea, ele diminuează timpul disponibil și motivația pentru activități de cercetare. În plus aceste activități sunt evaluate potrivit metodologiilor naționale de promovare din perspectiva unor indicatori care sunt în parte inadecvați particularităților cercetării în domeniul juridic.

În ultimii ani, implicarea resurselor financiare ale facultății și universității în activități de cercetare a fost extrem de limitată, bugetul acordat bibliotecii a fost la fel de limitat, iar inexistența unui flux de identificare și accesare a finanțărilor de proiect împiedică implicarea Facultății în proiecte de cercetare internaționale.

Punctele slabe pot fi rezumate astfel:

- Infrastructura veche, în parte, nemodernizată, (Aula Magna, instalațiile de utilități, laboratorul de criminalistică);
- Sistem de motivare deficitar al personalului didactic;
- Nivelul redus al susținerii logistice și financiare pentru profesori și cercetători - de predare, de cercetare, de organizare a conferințelor;
- Precaritatea sistemului de motivație pentru performanță;
- Dezechilibre majore și nejustificate în veniturile salariale;
- O colaborare inefficientă cu unele structuri administrative ale Universității care sunt distante, birocratice și disfuncționale;
- O lipsă de omogenitate a comunicării didactice sub aspectul criteriilor de evaluare : pe când la anumite examene, cadrul didactic manifestă o exigență excesivă, nejustificată fără a oferi studenților criterii previzibile pentru satisfacerea evaluării, alte cadre didactice manifestă un grad redus de exigență în evaluarea studenților, cu urmare a unei promovabilități nejustificate de cunoștințele și abilitățile acumulate, ceea ce se traduce într-un procent mult mai redus al absolvenților care promovează examenul de licență sau examenele de admitere în profesiile juridice;
- O finanțare insuficientă atât a activităților didactice cât și a celor de cercetare;
- Condiții neadecvate pentru studenți în căminele puse la dispoziția studenților Facultății ;
- Finanțare insuficientă și în raport cu nevoile de dezvoltare a bazei materiale și documentare;
- Deficit bugetar structural în raport cu actuala practică de defalcare a centrelor de cheltuieli în Universitate;
- Lipsa unor programe de licență în limbi internaționale;
- Insuficientă vizibilitate și ofertă pe piața europeană a serviciilor de înaltă educație juridică;
- O implicare inegală a cadrelor didactice în calitatea proceselor didactice și de cercetare;
- Separarea instituțională dintre Facultatea de Drept și Biblioteca Facultății de Drept și ritmul insuficient al achizițiilor de carte juridică și baze de date de către aceasta din urmă.

III. C. Oportunități

Oportunitățile avute în vedere de Facultatea de Drept sunt următoarele:

- Perspectiva extinderii activităților didactice din noul plan de învățământ la spațiile reabilite și reafectate învățământului după eliberarea lor de către administrația universității;
- Perspectiva autorizației de funcționare din perspectiva prevenirii incendiilor ca urmare a proiectului european de reabilitare a infrastructurii de protecție împotriva incendiilor;
- Atractivitatea noilor programe (programul de licență reformat, programe de master noi, programe de licență noi în limbi de largă circulație internațională);
- Unificarea criteriilor de evaluare a activității cadrelor didactice și digitalizarea acestora în scopul automatizării și reducerii birocrăției precum și al îmbunătățirii raportării activității de cercetare în vederea creșterii alocației bugetare acordate pentru aceasta;
- Relațiile internaționale ale facultății care vor permite dezvoltarea unor proiecte didactice și de cercetare de cooperare cu universități prestigioase din lume sau în cadrul unor rețele internaționale de cercetare;
- Investițiile publice anunțate și pentru anii următori în domeniul educației și culturii. Se va căuta identificarea unor axe de finanțare care să permită dezvoltarea bazei materiale și documentare, proiectelor de cercetare și programelor de învățământ;
- Un management al Universității deschis necesității de reforme mai ales în privința relației cu departamentele administrative ale Universității;
- O relație de comunicare cu Ministerul Educației, Guvernul României, Primăria Municipiului București, instituții românești și europene cu relevanță în domeniul juridic;
- Perspectiva creșterii capitalului moștenirii Constantin Stoicescu și procesul de identificare a unor mijloace prin care acest capital poate produce venituri în vederea alocării lor în beneficiul studenților pentru destinațiile stabilite prin testament;
- Disponibilitatea studenților de a se implica în activități extra-curriculare și de consolidare a identității instituționale;
- Se pot explora noi forme de proiecte comune cu facultățile din Hexagonul Facultăților de Drept și cu Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova;
- Posibilitatea de a participa la concursuri internaționale studențești;
- Un proces activ și continuu de recrutare și promovare;
- Reforma examenului de admitere în programul de licență având ca rezultat o selecție mai pertinentă a studenților Facultății;

- deprinderea avantajelor utilizării tehnologiei în predare și permanentizarea acestei utilizări după pandemie și în procesul educative față în față;
- implicarea Universității din București în rețeaua CIVIS deschide, și pentru Facultatea de Drept, o serie întreagă de oportunități pentru a colabora cu universități din străinătate, atât în plan didactic, cât și în planul cercetării științifice.

III. D. Amenințări

Trebuie avute în vedere următoarele amenințări:

- Perspectivele declanșării unei crize economice grave, care să adâncească problemele de finanțare a activității facultății;
- Scăderea nivelului de pregătire (liceală) al candidaților la examenul de admitere ca urmare a declinului învățământului preuniversitar, certificat în ultimii ani prin studiile de specialitate și nu numai;
- Scăderea numărului de studenți din cauza crizei demografice sau din cauza concurenței, mai ales europene;
- Competiția internă în București pentru studenți cu nou venitele facultăți de drept ale Academiei de Studii Economice și, eventual în viitorul apropiat ale Universității Politehnice;
- Competiția internațională pentru studenții buni;
- Scăderea sau stagnarea productivității științifice;
- Competiția internă/națională în domeniul cercetării (UBB, UVT, alții);
- Lipsa finanțărilor pentru cercetare, învechirea/uzarea morală aparaturii din laboratoare;
- Plecarea, prin pensionare, a unor profesori de vârf;
- Dezechilibrarea financiară și epuizarea rezervelor din solduri;
- Dificultatea de a atrage absolvenții eminenti pentru o carieră universitară în cadrul facultății în raport cu ofertele mai tentante pe piața muncii;
- Dificultatea de a atrage resurse umane de calitate în aparatul administrativ din cauza salariilor neatractive și volumului masiv de lucru;
- Încărcătura birocratică generată de unele dintre direcțiile administrative.

În lumina obiectivelor strategice menționate în secțiunea a II-a și față de constatările din secțiunea a III-a, voi aborda în continuare următoarele direcții de dezvoltare a Facultății de Drept:

- IV. Structura instituțională;
- V. Activitatea didactică și relația cu studenții;
- VI. Cercetarea științifică și calitatea academică;
- VII. Relațiile internaționale;
- VIII. Logistica, finanțarea, baza materială și documentară;
- IX. Activitatea de promovare, relația cu mediile profesionale și societatea;
- X. Învățământ centrat pe student;
- XI. Tradiția instituțională și dimensiunea identitară.

În anexa voi prezenta un tablou sintetic al indicatorilor esențiali pentru atingerea/dezvoltarea obiectivelor evocate.

IV. Structură instituțională

IV.1. Optimizări în interiorul facultății

Decanul Facultății de Drept va promova un **management participativ** al facultății. Facultatea de Drept dispune de un corp profesional de elită, iar structura gândirii juridice, în care membrii comunității noastre academice excelează, poate fi aplicată adecvat și eficient și în probleme de organizare instituțională, de evaluare normativă, de generare a unor structuri meritocratice. În plus, Facultatea traversează o perioadă de reconsolidare a identității instituționale și spiritului de comunitate în care s-au angrenat mulți dintre colegi. De aceea, se cuvine ca membrii corpului academic să fie implicați în cea mai mare măsură posibilă în toate reformele instituționale. Toate inițiativele colegilor privind activitatea și funcționarea facultății trebuie larg dezbătute urmând ca, dacă în urma dezbaterii se conturează luarea unor măsuri, distribuția rolurilor privind conceperea, structurarea, stabilirea și implementarea acestor măsuri să se efectueze cu deschidere față de toți colegii și cu echilibru în privința sarcinilor de lucru ce le sunt repartizate.

Un proces de reforme amplu ca acela prin care a trecut facultatea noastră în ultimii ani creează disensiuni care sunt, pe de o parte, inerente transformării instituționale, dar, pe de altă parte, și expresie a transparenței și a dialogului critic, specifice unui mediu intelectual sănătos. Raportat la scopul de îmbunătățire pe termen lung a activității didactice și a performanței în îndeplinirea misiunii educaționale a Facultății, toate aceste divergențe au caracter temporar și punctual, nu sistemic. Un management integrator al Facultății presupune reinstaurarea prin efortul comun al corpului profesoral a unui climat de **bună înțelegere și comunicare colegială**. În acest proces, decanul are îndatorirea de a păstra o comunicare activă și constructivă cu toate

cadrele didactice în vederea asigurării participării acestora la îmbunătățirea constantă a proceselor de lucru din instituție.

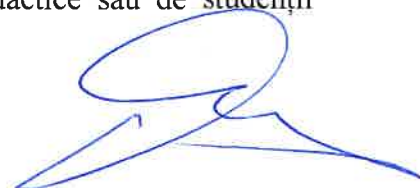
Deciziile importante privind activitatea academică vor fi adoptate în Consiliul Facultății în urma unui amplu proces de **consultare a tuturor cadrelor didactice interesate**. Acest proces de consultare și decizie se va organiza cu precădere în cadrul departamentelor, dar și la nivelul adunării generale a facultății și prin discuții individuale cu membrii comunității academice. Un reprezentant al conducerii Facultății, decan sau prodecan, va participa la fiecare ședință de departament.

Începând cu anul 2021, Consiliul Facultății a adoptat și aplică reguli de **creștere a transparenței decizionale**, conform cărora ordinea de zi a ședințelor Consiliului Facultății este comunicată în prealabil tuturor cadrelor didactice titulare pentru ca acestea să poată expune punctul lor de vedere cu privire la problemele supuse dezbaterii pe adresa comună de e-mail în care sunt incluse toate adresele lor profesionale. De altfel, această adresă comună s-a dovedit în ultimii patru ani o tribună a democrației academice în care toate punctele de vedere au putut fi exprimate și susținute. Minutele ședințelor Consiliului sunt comunicate de asemenea tuturor membrilor titulari ai corpului profesoral pe aceeași adresă comună și sunt cu promptitudine afișate și pe site-ul facultății ceea ce asigură publicarea lor rapidă în atenția tuturor celor interesați. Se impune păstrarea acestor practici care au fost introduse și și-au dovedit eficacitatea în mandatul anterior al decanului.

Deciziile privind **activitatea studenților** vor fi propuse în consultare cu reprezentanții studenților în Consiliu, cu organele reprezentative ale asociațiilor studențești precum și cu studenții cu rezultate academice excepționale.

Multe dintre deciziile decanului și prodecanilor legate de conducerea executivă a facultății se luau în fapt de multă vreme prin consultarea în cadrul unei ședințe la care acestea participau împreună. Deși funcționa în fapt, această echipă de conducere nu fusese formalizată ca un organ distinct al Facultății, deși nevoia funcțională a existenței lui generase practica decizională amintită. Răspunzând acestei nevoi funcționale, începând cu anul 2023 la propunerea decanului, Consiliul a stabilit formarea **Biroului de Conducere al Facultății de Drept** din care, potrivit Legii 199/2023 fac parte doi reprezentanți ai studenților, care sunt astfel implicați în toate deciziile de conducere executivă a Facultății.

Toate activitățile facultății vor fi repartizate în **atribuții ale prodecanilor**, astfel încât fiecare flux de activitate al facultății să se afle sub supravegherea și controlul unui prodecan. Decanul și prodecanii vor sprijini proiectele inițiate de cadrele didactice sau de studenții

Facultății, conducerea Facultății urmând să coordoneze sprijinul logistic și, în măsura posibilului, financiar acordat de instituție în desfășurarea acestor proiecte.

Formatori de tinere caractere și personalități ale vieții sociale, membrii corpului profesional trebuie să fie modele etice. În acest sens, comunitatea academică nu poate fi tolerantă cu **conduite reprobabile din punct de vedere moral** care subminează vocația educativă a facultății, slăbesc reperetele etice ale studenților și alterează imaginea publică a facultății. Actualul Cod Etic al Universității, care nu a mai fost revizuit din 2020, urmează a fi supus unei noi revizuirii pentru punerea în acord cu codul cadru de etică la nivel național ce urmează a fi aprobat prin hotărâre de guvern ca urmare a intrării în vigoare a noii legi a învățământului superior. Este necesar ca reprezentanții Facultății de Drept în Consiliul de Etică și Management Universitar, Comisia de Etică a Universității, Consiliul de Administrație și Senat să se implice activ în aceste procese de revizuire.

IV.2. Cooperarea în cadrul Universității

Comunitatea academică de la drept ar trebui să valorifice mai bine extraordinarele avantaje care decurg din apartenența la o **prestigioasă universitate generalistă**, care reunește la cel mai înalt nivel științific specializări foarte variate, având deci un potențial sinergic unic.

Facultatea de Drept se implică prin reprezentanții studenților și ai cadrelor didactice în structurile de conducere deliberativă și executivă ale Universității. În **poziții de decizie**, ei pot promova inițiative benefice la nivel național de interes nu numai pentru specializările juridice, dar pentru întreaga "inteligență românească".

Conferințe, sesiuni de discuții, programe de comunicare și formare culturală pot fi organizate cu participarea unor personalități intelectuale care sunt **profesori reputați ai altor facultăți din Universitate**, în beneficiul studenților Facultății de Drept și deschiderii orizontului lor cultural.

Facultatea de Drept va iniția și coopera la organizarea unor **programe cu participarea mai multor facultăți din universitate**, pe teme de interes transversal, cum ar fi temele de ordin etic, de proprietate intelectuală, drepturile omului, criminologia și criminalistica, resursele umane, științele educației, etc. Uneori, asemenea cooperări pot deprinde un caracter permanent prin formarea unor centre de cercetare comune. Exemplul centrului de drept natural care a luat naștere în cadrul Facultății de Drept, dar grupează intelectuali de prestigiu aparținând altor facultăți din universitate și altor facultăți de drept din țară poate fi dezvoltat și urmat.

Programele de studiu interdisciplinare ce pot fi organizate cu cooperarea altor facultăți din Universitate au avantajul de a putea accesa axe prioritare de finanțare publică sau privată, de

a le oferi pe piața serviciilor educaționale perspective integrate de formare, iar pe piața muncii specialiști mai adaptați.

În urma reformării sale în mandatul 2020-2024, programul de licență al Facultății de Drept reunește un mare număr de **discipline opționale și facultative** care tind la dezvoltarea orizontului cultural sau al unor abilități socio-profesionale de interes general. Discipline economice, sociologice, administrative, filosofice, tehnologice, metodologice, lingvistice, pedagogice pot contribui la deprinderea unor competențe și abilități complementare pentru formarea juristului. În măsura în care interesul studenților pentru organizarea acestor discipline va fi suficient, activitatea didactică aferentă lor se va realiza prin cooperare cu alte facultăți din Universitate de către cadrele didactice specializate care activează în cadrul acestor facultăți.

V. Activitatea didactică și relația cu studenții

V.1. Reforma ofertei educaționale. Licență

A. Programul de licență în dreptul românesc

Calitatea programului de licență oferit de Facultatea de Drept rezultă în mod neîndoielnic din rezultatele absolvenților acestui program la **examenele de admitere în profesiile juridice**. Statistica demonstrează o creștere a calității absolvenților sub acest indicator, cel puțin prin raportare la ansamblul absolvenților celorlalte peste 70 de programe de licență în drept din România. Dacă în 2019, ponderea absolvenților noștri în totalul candidaților admiși la Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților a fost de 38,22%, ea a fost cu cel puțin 10 procente mai ridicat în întreaga perioadă 2020-2024 (2023 - 47,56%, 2022 - 48,15%; 2021 - 52,94%; 2020-58,04%). La fel, în rândul candidaților admiși la Institutul Național al Magistraturii, pe când procentul absolvenților noștri în rândul candidaților admiși la ultimul concurs anterior (din 2018) a fost de 34,52%, în perioada 2020-2024 s-a produs o creștere spectaculoasă: 47,5% în 2023, 46,47% în 2022; 42,72%, în 2020.

În urma unui amplu și îndelungat proces decizional desfășurat în cursul mandatului 2020-2024, Facultatea de Drept a procedat la o **reformă amplă a planului de învățământ** al programului său de licență. Salutată de studenți și de mediile juridice profesionale, această reformă a condus la un plan de învățământ echilibrat pentru cei patru ani de studiu, cu consolidarea trunchiului de discipline fundamentale, creșterea numărului și rolului disciplinelor opționale și dezvoltarea spectaculoasă a ofertei de discipline facultative. În urma acestei reforme,

Facultatea de Drept a Universității din București are în acest moment în mod neîndoiește cel mai dezvoltat program de licență în drept din România.

În consecință, volumul activităților didactice este în creștere. Introducerea orelor de seminar pentru toate disciplinele opționale contribuie în cea mai mare măsură la această creștere. Temporar, cât timp noul plan de învățământ intră în vigoare gradual, începând cu anul I al fiecărui an de după 2023 inclusiv el se va suprapune cu aplicarea vechiului plan de învățământ pentru anii mai mari ai căror studenți care s-au înscris în anul I conform aceluși plan. În consecință, în anul curent și în următorii doi ani de potențială suprapunere, anumite echipe de disciplină vor suferi o **încărcare excepțională a sarcinilor didactice.**

B. Programul de licență în drept comparat, european și internațional (în limba engleză)

Și în considerarea caracterului trecător al acestui val de încărcare trebuie programată lansarea noului program de licență în drept comparat, european și internațional în limba engleză. Planul de învățământ al acestui program **a fost deja adoptat de Consiliu** în cursul anului 2023, el trebuie propus Senatului și spre acreditare în cursul anului 2024, eventual cu luarea în considerare a modificării standardelor ARACIS aplicabile în urma intrării în vigoare a noii legi a învățământului superior. Lansarea acestui nou program este preconizată pentru anul universitar 2025-2026.

Programul va marca un pas important pentru internaționalizarea studiilor în drept. Va fi **primul program de licență integral într-o limbă străină în România în acest domeniu.** El se va adresa formării de specialitate în domeniul dreptului comparat, dreptului european și dreptului internațional, domenii fundamentale pentru cercetătorii comparatiști, autorii de politici publice și texte normative, înalților funcționari ai instituțiilor naționale, europene și internaționale. Urmează ca promovarea programului să evite plasarea lui în concurență cu programul de licență în limba română care este în primul rând destinat formării specialiștilor în drept român, cu calificări necesare pentru practicarea profesiilor juridice în România. Spre deosebire de acesta, noul program în limba engleză va fi cu precădere destinat studenților internaționali și carierelor cu deschidere supranațională.

C. Programul în drept și științe politice europene și internaționale (în limba franceză)

La reuniunea din iulie 2023 de la Paris a Consiliului Consorțiului de sprijin al Colegiului juridic franco-român de studii europene, s-a stabilit realizarea în cadrul colegiului a unui nou program de licență în drept și științe politice europene și internaționale exclusiv în

limba franceză. Programul depinde de reglementarea de către ARACIS a standardelor aplicabile programelor în dublă specializare, în aplicarea textelor Legii nr. 199/2023 privind învățământul superior care au introdus posibilitatea organizării unor astfel de programe.

El ar avea un caracter **de pionierat în România tinzând să ofere o diplomă de licență cu cvadruplă recunoaștere**: atât în drept european și internațional, cât și în științe politice, cu recunoaștere atât în România cât și în Franța. Desigur, discrepanțele privind organizarea în cele două sisteme de educație a unei diplome de licență în dublă specializare va presupune acoperirea completă codiplomată a celei mai lungi durate a studiilor. Spre exemplu, din comunicări preliminare cu ARACIS rezultă că există posibilitatea ca sistemul românesc de licență în dublă specializare să fie organizat pentru o durată de cinci ani cu 300 de credite transferabile. În aceste împrejurări, nu este exclus ca din nevoia unei codiplomări să rezulte necesitatea corelării sistemului românesc de licență nu numai cu o licență în sistem francez, ci și cu un master 1 în sistem francez (așa cum se întâmplă deja cu actuala diplomă a Colegiului) și cu un master 2 în sistem francez (echivalent cu masterele de drept în sistem românesc).

Din cauza necesității de a determina aceste posibile discrepanțe și a modului de reglare a lor, nu se poate proceda la elaborarea machetei noului program decât **după publicarea standardelor ARACIS aplicabile**, astfel încât lansarea propriu-zisă a programului poate fi programată pentru un termen de maximum 2 ani de la aceasta. Deocamdată, programul evocat în această secțiune este singurul program de drept în dublă specializare pentru organizarea căruia ARACIS a fost solicitată să elaboreze standardele aplicabile, ceea ce este încă un indiciu al dinamicii de pionierat pe care o are această inițiativă în învățământul juridic românesc.

În **determinarea oportunității** acestui program s-au avut în vedere obiectivul strategic al internaționalizării studiilor în cadrul facultății, dinamica de continuă dezvoltare a activității Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene, modelul de succes al programului în dublă diplomă de drept și studii politice al Universității Paris I Pantheon Sorbona care coordonează Colegiul împreună cu facultatea noastră și orientarea europeană și internațională a diplomei propuse care evită prin limba programului și prin programa sa suprapunerea sau concurența cu alte programe de licență ale Facultății.

V.2. Reforma ofertei educaționale. Master, cursuri post-universitare, formare continuă

În perioada 2020 - 2024, numărul programelor de master școlarizate de Facultate a **crescut de la 11 la 13**. A fost reluată organizarea masterului de drept fiscal a cărui atractivitate a crescut până în 2023 la un număr de studenți ce permite sustenabilitatea lui. S-a adăugat un

master 1 în sistem francez ca prealabil pentru masterul 2 în dublă diplomă și cu două ramuri de specializare în carieră europeană și internațională și drept european al afacerilor al Colegiului juridic Franco-Român de Studii Europene. S-a organizat, din păcate numai pentru anul universitar 2021-2022 masterul de drept economic european în limba germană în colaborare cu Universitatea din Wuzburg. S-a lansat cu mare succes în anul universitar 2023-2024 masterul în dreptul noilor tehnologii în limba engleză, cu finanțare europeană, care a primit Marele Premiu al Senatului Universității din București pentru cel mai inovativ program de studii universitar sau post-universitar al Universității.

Prin aceste dezvoltări ale ofertei educaționale de master Facultatea de Drept a Universității din București și-a consolidat **cel mai dezvoltat domeniu de master din istoria științelor juridice în România**. Cu toate acestea, din evaluările de care dispunem din partea cadrelor didactice, studenților masteranzi și beneficiarilor forței de muncă educate prin aceste programe se desprind următoarele probleme:

- În unele cazuri materia predată la master dublează materia predată în licență;
- Există ipoteze de suprapunere parțială între tematicile de master ale disciplinelor înscrise în același program;
- Candidații care provin dintre absolvenții Facultății ar putea fi defavorizați față de absolvenții altor facultăți de un sistem de admitere în care selecția se face pe baza notelor din fișele matricole ale facultăților de drept, între care unele sunt cu exigențe inferioare celor aplicabile în cadrul facultății noastre;
- Masteranzii care sunt deja antrenați pe piața forței de muncă sau în susținerea examenelor de admitere în profesiile juridice nu dedică efortul individual necesar însușirii cunoștințelor în conformitate cu fișele disciplinelor;
- Există anumite programe pentru care se manifestă o scădere a numărului de candidați la concursurile de admitere ceea ce reflectă necesitatea unor modificări de adaptare la cerințele mediului a ofertei educaționale a acestora în vederea creșterii atractivității și asigurării sustenabilității lor.

În plus, în contextul dezbaterilor care s-au purtat pentru reforma planului de învățământ la programul de licență a reieșit necesitatea ca în conexiune cu aceasta să se realizeze și o **reformă a programelor de master** pentru a se evita suprapunerile și a se asigura complementaritatea și continuitatea între studiile oferite prin cele două categorii de programe. În acest proces de reorganizare, Facultatea nu va renunța la nici unul dintre masterele care au putut fi școlarizate însă va putea, dimpotrivă, să dezvolte capacitatea de școlarizare sau chiar

formarea unor noi programe pentru domeniile de specializare pentru care se semnaleză o cerere ridicată (spre exemplu în domeniul științelor penale).

Toate elementele de mai sus reflectă necesitatea unei revizuirii a programelor oferite de Facultate în cadrul domeniului de master. Această **revizuire** poate include:

- introducerea unor noi masterate cum ar fi cel în dreptul proprietății intelectuale, aflat în curs de acreditare, ori altele pentru care deocamdată există unele inițiative de reflecție, cum ar fi un master în drept bancar sau unul în dreptul insolvenței și/sau în drept privat european și comparat, eventual chiar cu identificarea în cadrul Hexagonului Facultăților de drept a unor parteneri pentru organizarea unor mastere în diplomă dublă sau multiplă. În întocmirea planului de învățământ pentru aceste programe și în vederea perfecționării celor în curs, pentru atragerea unor specialiști de vârf în vederea invitării lor la cursurile și seminarele acestor programe, precum și pentru organizarea unor stagii de practică sau a unor ateliere pentru dobândirea unei experiențe de înaltă specialitate precum și pentru identificarea unor surse de finanțare se va colabora cu asociații, instituții și autorități la nivel național și european precum: Institutul Național al Magistraturii, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, Institutul Național de Administrație, Institutul Notarial Român, Institutul Național de Pregătire a Practicienilor în Insolvență, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Banca Națională a României, Asociația Română a Băncilor, Oficiul European de Proprietate Industrială, Comisia Europeană, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, Oficiul Român al Drepturilor de Autor, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, Autoritatea Națională de Supraveghere în Asigurări, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare etc.;
- mutualitatea unora dintre cursurile la disciplinele care prezintă interes pentru domeniile de specializare ale mai multor masterate; măsura transpune interdisciplinaritatea domeniilor dreptului, asigură formarea în contextul corect a masteranzilor și o gestiune eficientă a resurselor umane pentru activitatea didactică;
- reorganizarea planurilor de învățământ la unele programe și eventual fuziunea lor în sensul creșterii atractivității, prevenirii suprapunerilor și gestiunii eficiente a resurselor activității didactice;

- revizuirea fișelor de disciplină într-un efort de armonizare a tuturor programelor de studii ale Facultății. Se vor elimina suprapunerile cu materia de licență și cu alte materii din același program de master, se va orienta tematica către zone specializate ale materiei, de mare actualitate în practică și/sau în cercetare, se vor întări instrumentele de control continuu în vederea creșterii performanței în studiu a masteranzilor.

În revizuirea fișelor de disciplină se va accentua cu precădere **latura aplicativă** a materiilor juridice predate și formarea abilităților necesare pentru dezvoltarea acestei laturi, știut fiind că mulți dintre masteranzi sunt interesați de programele facultății pentru a consolida temelia sau pentru a orienta parcursul unei cariere profesionist al dreptului. În același sens, va fi încurajată invitarea la activitățile didactice ale acestor programe a unor profesioniști de largă recunoaștere pentru a adresa masteranzilor învățămintele experienței practice în care și-au câștigat notorietatea și respectul profesional.

Alternativ, și eventual cu implicarea acelorași instituții, **cursurile post-universitare** pot fi adresate profesioniștilor interesați în aceste specializări sau în probleme de actualitate (spre exemplu aspectele juridice ale inteligenței artificiale) în analiza unor reforme legislative fundamentale (spre exemplu, codul urbanismului sau codul de procedură administrativă) sau în nevoi recurente ale profesioniștilor care necesită participarea lor la cicluri de formare continuă (spre exemplu redactarea actelor normative emise de autoritățile administrației publice).

Pentru **activități modulare**, finalizate cu certificate de studii, facultatea va continua să organizeze și va diversifica școli de vară, ateliere și cursuri facultative, adresate fie studenților facultății, fie mediului profesional în formule flexibile care să permită atingerea cu maximă eficiență a unor rezultate determinate de formare sectorială.

Rămâne de examinat în noul context legislativ și în operațiunea de revizuire a standardelor posibilitatea organizării de **mastere de doi ani cu 120 de credite**, eventual în limbi străine, complementare unor licențe de 3 ani cu 180 de credite, fie pentru non-juriști, fie pentru absolvenți de drept din străinătate.

De asemenea, trebuie alcătuită macheta unui **master de carieră judiciară de doi ani** destinat absolvenților unor programe de licență în drept de 180 de credite la universități din străinătate și care ar dori să își continue cariera ca magistrați sau avocați în România. Acest master ar permite dobândirea cunoștințelor de drept român necesare pentru admiterea în cele două profesii juridice fundamentale, iar pentru candidații la admiterea în profesia de avocat el ar permite în plus și completarea numărului de ani de studiu în domeniul dreptului și credite necesare pentru a îndeplini condițiile de înscriere la examenul de admitere în profesie.

Existența unor astfel de mastere în multe sisteme de educație occidentale reprezintă un model de urmat pentru Facultatea noastră. Pentru noi, principala zonă de recrutare a masteranzilor ar fi aceea a **cetățenilor români care au obținut licența în drept în străinătate** și doresc să își construiască în România o carieră profesională în care să poată valorifica acea licență.

De asemenea, prin cooperarea cu alte facultăți din cadrul Universității sau cu alte instituții academice, după modelul masterului de dreptul urbanismului organizat împreună cu Institutul de Arhitectură Ioan Mincu, Facultatea va încerca să participe la realizarea unor **programe de master interdisciplinare** în domenii de mare atractivitate practică cu o componentă juridică importantă precum resursele umane, noi tehnologii, politici publice, administrarea afacerilor, instituții politice, ori în domenii de cercetare aflate la intersecția științelor umane precum istoria dreptului, filosofia dreptului, sociologia juridică, psihologia judiciară, antropologie juridică etc. Desigur, organizarea concretă a unui program de studii în aceste zone științifice presupune definirea publicului țintă, conceperea unei machete adecvate acestui public, anticiparea interesului și identificarea soluției economice potrivite pentru adaptarea politicii de taxe la acest interes, astfel încât să se asigure condițiile financiare pentru desfășurarea programului.

O direcție distinctă de dezvoltare a ofertei educaționale vizează adaptarea facultății noastre la **concurența cu instituții academice** de nivel similar de mare prestigiu internațional. În contextul globalizării, al pieței unice europene și al liberalizării circulației persoanelor și serviciilor la nivel mondial, elevii români, inclusiv cei de elită sunt tot mai atrași să-și continue studiile universitare în cadrul unor universități din străinătate, oferta educațională mai atractivă și perspectivele pe care ele le oferă pe piața globală a muncii fiind adesea elementele care îi conduc către o carieră în străinătate. Facultatea noastră ar trebui să ofere o alternativă solidă aptă să concureze pe această piață largită a serviciilor educaționale, îmbinând educația în România, acasă, cu aceleași avantaje pe care le-ar conferi educația în străinătate. Pe de altă parte, gradul de internaționalizare al facultății, de care depind clasificările internaționale, evaluările instituționale, prestigiul facultății și uneori finanțările obținute, implică participarea a cât mai numeroși studenți străini la programe de studii în specializări cu cât mai mare deschidere internațională în limbi străine.

Facultatea de Drept a Universității din București oferă deja un exemplu despre cum pot fi atinse toate aceste obiective. Unul dintre cele mai împlinite modele ale implicării unei instituții din România în programe de cooperare academică internațională îl reprezintă Colegiul Juridic Franco-Român de Studii Europene (a se vedea infra, secțiunea VII.1). După modelul acestui

colegiu, îmi mențin obiectivul pe termen lung ca Facultatea de Drept să ofere câte un **set de programe în dublă diplomă în colaborare cu câte cel puțin o altă universitate prestigioasă la nivel mondial** în fiecare dintre limbile de circulație internațională (pe lângă franceză): engleză, spaniolă, germană, italiană.

În vederea implementării acestui obiectiv, pe termen mai scurt fiecare proiect de cooperare poate debuta cu instituirea unui program de master pe tematici de interes comun. În urma evaluării cererii pentru aceste programe pot fi structurate programe de licență cu dublă diplomă și programe de doctorat în cotutelă. Voi menține intenția școlarizării unui master **în drept economic european în dublă diplomă în limba germană** în colaborare cu Facultatea de Drept a Universității Julius Maximilian din Wurzburg (Germania). S-a finalizat macheta masterului în limba spaniolă în dublă diplomă organizat împreună cu Universitatea din Valencia (Spania), dar deocamdată nu s-a obținut o sursă de finanțare. Se vor explora legăturile științifice foarte strânse existente deja între facultatea noastră și Facultatea de Drept a Universității din Florența (Italia) și se va identifica în Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Olanda, Suedia sau o altă țară scandinavă posibilitatea organizării în dublă diplomă a unui master anglofon.

Parteneriatul cu **Universitatea Dayton** pentru obținerea masterului de drept american pentru participarea la concursul de admitere în barourile Washington, Washington DC și California va continua. Cu timpul acest parteneriat va deschide absolvenților facultății și perspectiva integrării într-o carieră de avocat în Statele Unite ale Americii. În același sens, dar în direcție europeană, pentru o aprofundare a formării în dreptul european economic sau al afacerilor, se va aprofunda parteneriatul cu Universitatea din Luxemburg în sensul continuării parcursului de formare al masteranzilor noștri în contextul programelor de elită oferite de această universitate, prestigioase mai ales pentru programele de master de înaltă specializare în aceste ramuri ale dreptului în Uniunea Europeană.

V. 3. Reforma ofertei educaționale. Admitere

Formatul examenului de admitere la Facultatea de Drept a Universității din București nu suferise modificări radicale în ultimul deceniu. Există riscul formării unor comportamente manierist-divagatorii în raport cu persistența acestui format de examen: autorii subiectelor și lucrările lor fiind cunoscuți (e), pe calea meditațiilor, candidații sunt îndrumați să pregătească adesea "pe dinafară" tipul de subiecte care ar putea fi incluse în examenul de admitere, ceea ce eludează obiectivele pe care își propune să le verifice acest examen. În mandatul 2020-2024 s-au introdus noi discipline de concurs, s-a modificat tipul exercițiilor de concurs și a crescut, prin subiectele de sintactică și de gândire critică, ponderea în concurs a evaluării raționamentului

logic. Rezultatele acestor modificări sunt foarte încurajatoare. Numărul candidaților a sporit din 2020 încoace în fiecare an. **Examenul este mai relevant** pentru calitățile unui jurist. Candidații, studenții și absolvenții prețuiesc pertinența lui. Organizarea unei simulări a examenului începând cu anul 2022 s-a dovedit o activitate de succes. Această simulare este un exercițiu de pregătire extrem de relevant pentru candidați, stabilește o legătură instituțională între ei și facultatea la care aspiră să-și construiască formarea profesională, aduce venituri Facultății, sporește expunerea mediatică, este relevantă și oferă o prognoză corectă a numărului și pregătirii candidaților permițând ajustările necesare în formele de evaluare ale concursului propriu-zis. Această inovație a mandatului anterior trebuie continuată.

Ceea ce Facultatea nu a reușit în ultimii patru ani este să găsească o **formulă optimă pentru concursul de admitere la master**. Cele mai bune rezultate s-au obținut pentru mastere online, în 2020. Probabil această observație deschide dezbaterea dacă între revizuirile menționate mai sus nu ar trebui avută în vedere și creșterea ponderii învățământului online în anumite programe de master, desigur în limitele permise de standardele, reglementările și metodologiile aplicabile. Pe de altă parte, o formulă optimă de creștere a atractivității masterului prin concursul de admitere se cere în continuare căutată. Consiliul va discuta anual această chestiune, încorporând experiențele anterioare, până la momentul când, studenți și profesori, vor simți că au ajuns la formula optimă și nu vor mai avea, nici unii, nici ceilalți, nevoia unei revizuirii. Deocamdată, formulele găsite au condus la o dinamică pozitivă a numărului de candidați în ultimii 3 ani, în 2023 spre exemplu, acest număr crescând cu peste 13% față de anul anterior.

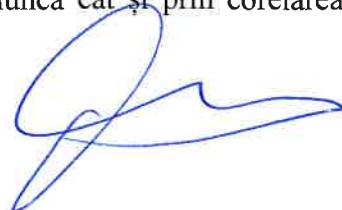
V.4. Recrutarea și promovarea personalului didactic

Începând din semestrul al doilea al anului universitar 2023-2024 va fi aplicabilă pentru ocuparea prin concurs a posturilor didactice Hotărârea nr. 1339/2023 privind aprobarea Metodologiei-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din învățământul superior, publicată la începutul anului curent. Metodologiile interne aplicabile la nivelul facultății și al universității **vor trebui puse în acord** cu prevederile acestei metodologii cadru aplicabile la nivel național.

Desigur că în condițiile în care 1) numai circa jumătate dintre posturile normate în cadrul departamentelor sunt ocupate de titulari; 2) este în curs de implementare o extindere a ofertei educaționale la toate nivelurile, este necesară o **politică activă de recrutare a personalului didactic și a personalului didactic asociat**. Evident că această politică de recrutare trebuie să aibă în vedere atragerea de cadre bine pregătite, care să mențină colectivul didactic al Facultății

de Drept a Universității București în vârful ierarhiei naționale a învățământului și cercetării în domeniul juridic. În acest scop se impun următoarele măsuri:

- a) Întocmirea planurilor de cercetare și activități didactice ale cadrelor facultății într-un asemenea mod încât îndeplinirea lor să conducă la îndeplinirea criteriilor de promovare cel puțin pentru gradul științific imediat superior celui pe care îl ocupă în anul pentru care se întocmește planul;
- b) Scoaterea la concurs a unui număr de posturi vacante suficient de mare pentru menținerea, în condițiile extinderii ofertei educaționale, a îndeplinirii standardului ARACIS ca cel puțin 70% dintre activitățile didactice prevăzute de statele de funcții să fie asigurate de titulari. Obiectivul pe termen lung este ca la fiecare disciplină să existe un număr de cadre didactice titulare cel puțin egal cu numărul de serii la care se școlarizează disciplina respectivă. Se va menține regula, introdusă începând cu anul academic în curs, conform căreia la disciplinele care se predau la trei serii cursurile trebuie ținute de cel puțin doi titulari diferiți. Această regulă asigură o dezvoltare armonioasă a echipelor de disciplină și un pluralism al modelelor de învățare care asigură deschidere și diversitate în activitatea didactică pentru studenți;
- c) Invitarea, în primii ani după absolvire, să participe la activități didactice, a absolvenților facultății care au obținut rezultate academice excepționale, în scopul exersării și verificării aptitudinilor lor psihopedagogice;
- d) Stimularea acestor absolvenți pentru a urma stagii de pregătire, programe de master sau programe de doctorat inclusiv la universități prestigioase ale lumii în vederea desăvârșirii pregătirii academice și investirii acestei pregătiri în cariere universitare în cadrul Facultății de Drept a Universității din București;
- e) Includerea aptitudinilor și disponibilității pentru activități didactice în criteriile de admitere la doctorat în cadrul Școlii doctorale a Facultății de Drept a Universității din București;
- f) Implicarea cât mai largă a doctoranzilor în conducerea activităților didactice de seminarizare;
- g) Clarificarea statutului colaboratorilor externi care să includă, pe de o parte, un control instituțional aprofundat al recrutării acestor colaboratori, iar pe de altă parte, conținutul și limitele raporturilor acestora cu facultatea;
- h) Integrarea activităților de cercetare cu cele didactice, atât în componența activităților prevăzute pentru personalul didactic în contractul de muncă cât și prin corelarea

planurilor individuale de cercetare cu activitățile incluse în normele didactice ale titularilor.

V. 5. Concursuri studențești

Facultatea de Drept a Universității din București a instituit deja tradiții în participarea la concursuri studențești naționale și internaționale. Această participare reprezintă o experiență prețioasă pentru studenții participanți, ea întărește **identitatea instituțională** și sentimentul de apartenență al studenților, iar atunci când aduce premii și distincții, contribuie la prestigiul intern și internațional al facultății.

În ultimii ani, mediul nostru academic a manifestat multă deschidere pentru acest tip de competiții. Sub coordonarea unor cadre didactice dedicate, echipe de studenți, uneori atent selectate, alte ori constituite pe bază de voluntariat și pasiune, au inițiat participarea sau organizarea în facultatea noastră a unor asemenea concursuri: În anumite cazuri, această participare s-a soldat cu prestigioase premii. În anul 2023, pentru prima dată după 8 ani și după ce a ocupat patru ani consecutivi locul al doilea al clasamentului, Facultatea de Drept a Universității din București a **câștigat Hexagonul Facultăților de Drept**. Pe de altă parte, solicitările studenților creează o permanentă presiune asupra resurselor financiare ale facultății, iar gestionarea acestei presiuni nu a reușit încă să fie suficient de sistematică.

În privința concursurilor studențești propun următoarele **măsuri**:

- a) Continuarea susținerii totale, necondiționate, perseverente și înalt calitative a participării și organizării rotative, potrivit regulamentului concursului, la Hexagonul Facultăților de Drept, competiție tradițională de maximă vizibilitate la nivel național, care întreține spiritul identitar, elitist și meritocratic;
- b) Încurajarea cadrelor didactice ale facultății pentru a coordona echipe de studenți în vederea participării la concursuri internaționale;
- c) Finanțarea acestor participări potrivit unor proceduri uniforme care să presupună o dată unică până la care se depun toate solicitările de finanțare ale unui an și o decizie de acordare a acesteia în funcție de natura cheltuielilor acoperite, importanța concursului și tradiția rezultatelor obținute de echipele Facultății;
- d) Încurajarea membrilor echipei care reprezintă facultatea la un concurs să obțină finanțarea cheltuielilor neacoperite de facultate pe calea unor sponsorizări atrase în vederea asocierii sponsorului cu numele facultății și cu o potențială performanță a acesteia;

- e) Aplicarea unor criterii unice de premiere în bani în cazul obținerii unor premii sau distincții;
- f) Alocarea unei săli din facultate pentru pregătirea participării la concursuri studențești în care să existe spații și pentru o bibliotecă pentru uzul participanților la procesul de pregătire;
- g) Motivarea absențelor studenților pe durata participării la concurs;
- h) Identificarea prin mijlocirea cadrului didactic responsabil pentru pregătirea concursului și a titularilor de disciplină implicați a unor căi prin care la disciplinele relevante pentru subiectele concursului, o performanță la concurs să reprezinte un criteriu de evaluare în vederea acordării notei;
- i) Introducerea în planul de învățământ la licență și master a disciplinei facultative gratuite "concursuri studențești" cu două credite transferabile dedicate participanților la Hexagonul Facultăților de Drept și la fazele supranaționale ale concursurilor studențești internaționale.

V.6. Activități extra-curriculare

Impactul educativ al Facultății asupra studenților săi se realizează și prin activitățile extra-curriculare pe care le încurajează sau al căror prilej îl creează. Obiectivele educative ale acestor activități tind să-l transforme pe studentul la drept în **cetățean activ, intelectual cultivat și om deplin**. Pe aceste coordonate, facultatea va continua să coopereze cu asociațiile studențești, va iniția și va sprijini proiecte pentru:

- a) organizarea unor ateliere și conferințe de informare a studenților, procese simulate, stagii de practică profesională, întâlniri cu personalități ale lumii juridice și alte activități care contribuie la orientarea profesională a absolvenților facultății;
- b) organizarea unor programe de clinică juridică. La propunerea președintelui studenților voi solicita Consiliului să ceară departamentelor ca în cadrul fiecărui departament să se organizeze un program de clinică juridică sub coordonarea unui cadru didactic desemnat de departament care să coordoneze activități aplicative ale studenților în domeniile de specializare aflate în gestiunea departamentului în cauză. Studenții se vor integra în aceste activități pe baze de voluntariat, asociațiile studențești putând participa la comunicarea informațiilor, evidența participanților și organizarea echipelor de lucru. Programul de clinică juridică ar putea fi introdus ca disciplină facultativă în planul de învățământ aferentă tuturor anilor de studiu, pentru absolvirea căreia să se acorde două credite transferabile;

- c) organizarea unor campanii de strângere de fonduri, donații și acțiuni de voluntariat menite să-i sensibilizeze pe studenții facultății pentru cauze sociale de tipul asistenței acordate persoanelor defavorizate, responsabilizarea consumului, educație ecologică etc, care contribuie la formarea studenților ca agenți activi și responsabili în viața cetății;
- d) acțiuni de promovare și comunicare în licee menite să întărească atașamentul studenților față de instituțiile de educație care i-au format și să dezvolte un spirit identitar în slujirea misiunilor sociale ale acestor instituții;
- e) continuarea și dezvoltarea unor evenimente și programe culturale, de tipul Șuțelor culturale ale Facultății de Drept, cercului de artă dramatică al studenților facultății, cercurilor de dezbateri, conferințelor unor personalități culturale, concertelor organizate cu ocazia festivităților Facultății care contribuie la formarea gustului estetic și deschiderii intelectuale a studenților.

Numeroase **personalități de frunte ale lumii juridice europene și naționale** precum președinta Parlamentului European, dna. Roberta Mezzola, președinta Comisei de la Veneția pentru Democrație prin Drept, dna. Claire Bazy Malaurie, Procurorul Șef al Parchetului European, dna. Laura Codruța Kovesi, Președintele Senatului României, dl. Nicolae Ciucă, Președintele Curții Constituționale a României dl. Marian Enache, Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, dna. Corina Corbu, și alții au participat în ultimii doi ani la conferințe, festivități, colocvii, dezbateri și întâlniri directe cu studenții și cadrele didactice ale Facultății. Practica participărilor de acest nivel la activitatea extra-curriculară a Facultății trebuie continuată. Ea marchează rolul eminent al instituției noastre în construcția statului român de drept integrat în Europa juridică și democratică și reprezintă evenimente formatoare memorabile pentru studenții care au participat.

Facultatea de Drept are privilegiul ca studenții săi să organizeze **puternice organizații studențești**. Asociația Studenților în Drept este una dintre cele mai importante asociații studențești din România, ca număr de membri, ca impact decizional în politicile publice, ca și construcție de carieră în calitate de reprezentare colectivă, ca număr și amploare a evenimentelor organizate, ca relații instituționale cu entități publice și private. ELSA București este alcătuită mai ales din studenți de la Facultatea de Drept a Universității din București și este cea mai activă antenă din România a acestei organizații europene a studenților în drept. În fine, recent a luat ființă Federația Asociațiilor Studenților în Drept din România inițiată tot de studenții facultății noastre.

Activitatea asociativă a studenților este complementară celei de studii, întărește spiritul de comunitate, catalizează solidaritatea socială și voluntariatul pentru susținerea unor cauze

nobile culturale, sociale sau civice, inclusiv pentru acțiuni ale Facultății, contribuie chiar la sprijinirea integrării studenților în studiu și atingerii obiectivelor lor de studiu. **Parteneriatul dintre Facultatea de Drept a Universității din București și asociațiile studenților săi** este cel mai natural instrument pentru ca aceste entități să își servească menirea. În consecință, Facultatea și asociațiile studențești trebuie să se afle într-o continuă și permanentă relație de colaborare, marea majoritate a evenimentelor și acțiunilor realizate de asociațiile studențești servind de fapt țeluri care sunt și acelea ale facultății în care sunt studenți membrii lor. Prin acțiuni complementare urmărind aceleași țeluri, este deci firesc să cooperăm strâns în aceste acțiuni.

V.7. Mentorat

Se constată în ultimii ani o anumită **scădere a aptitudinii emoționale și metodologice** a studenților facultății de a face față exigențelor impuse de studiul universitar. Pe fondul scăderii generale a calității pregătirii în învățământul secundar și al ariei de selecție a candidaților admiși în programele de studii ale Facultății, contactul cu aceste exigențe în grupuri de studiu numeroase și eterogene, primirea unor influxuri masive și intense de informație științifică nouă furnizate în mod detașat de cadre universitare extrem de reputeate, dar percepute ca distante, evaluarea însușirii acestor informații prin intermediul unor exerciții aplicative cu rezultat verificabil generează adesea o presiune psihologică de bruiaj care diminuează randamentul procesului educativ.

Este necesar ca Facultatea să mențină mecanisme pentru prevenirea efectelor negative ale acestei presiuni. În **comunicarea instituțională** (spre exemplu, privind orarul de consultații al profesorilor, orarul, raportul sintetic al comisiei de calitate, etc.) se va prefera comunicarea directă și personalizată, iar în cazul în care aceasta este scrisă se va folosi contul personal al studentului de pe platforma ADMA.

Comisia de calitate a Facultății va realiza un **ghid de practică** pentru asigurarea unor repere de avut în vedere pentru desfășurarea și evaluarea stagiilor de practică ale studenților în funcție de anul de studiu în care le efectuează.

Stimularea activității de **consultații**, menținerea **mentorilor de grupă** la anul I, creșterea rolului **decanului de an**, introducerea unor **module de inițiere** în tehnica și strategia învățării la începutul fiecărui an de studii, colaborarea cu asociațiile studențești cu privire la programele organizate de acestea pentru **integrarea bobocilor** în viața universitară ("Învață să fii student"- ASD și "Freshers Week" - ELSA) precum și favorizarea alegerii de către studenți a unor **mentori individuali** dintre cadrele didactice pentru întregul ciclu de studii ar putea servi acestor scopuri.

VI. Cercetare și calitate academică

Facultatea de Drept a Universității din București trebuie să se mențină în vârful cercetării juridice la nivel național. O consolidare instituțională în acest sens vizează **planificarea, desfășurarea, promovarea și evaluarea cercetării științifice.**

VI. 1. Planificarea cercetării

Facultatea de Drept încurajează crearea de către membrii săi a unor **centre de cercetare.** Prin intermediul acestor centre de cercetare, se pot atrage finanțări publice sau private.

Pentru identificarea axelor de finanțare care pot fi accesate, facultatea va avea nevoie de **un asistent de cercetare** care, după caz, va funcționa în cadrul direcției specializate a Universității sau în cadrul Facultății de Drept. Alternativ, vom solicita Universității să contacteze servicii de consultanță având ca obiect activitățile despre care mă voi referi în continuare ca incumbându-i asistentului de cercetare.

Asistentul de cercetare centralizează interesele științifice de cercetare ale membrilor corpului profesoral al Facultății de Drept, urmărește pe baze permanente și provoacă apariția unor oportunități de finanțare și asigură comunicarea între Facultate și potențiali finanțatori. Cu colaborarea secretariatului Facultății de Drept și a membrilor echipei proiectului pentru care se solicită finanțarea, asistentul de cercetare va redacta **proiectul de finanțare** și va reprezenta facultatea în relația cu finanțatorul.

Spre începutul fiecărui an universitar, membrii fiecărui departament vor comunica directorului de departament **planul de cercetare** pentru anul în curs. Până la 1 octombrie, secretarul departamentului va centraliza o listă pe discipline cuprinzând planurile de cercetare ale membrilor fiecărei echipe de disciplină. Lista se comunică prodecanului responsabil cu cercetarea, calitatea și evaluarea, membrilor comisiei de calitate precum și asistentului de cercetare.

Există deja tradiții instituționale ale Facultății de Drept ale Universității din București în virtutea cărora aceasta organizează, uneori în colaborare, cu frecvență anuală **conferințe tematice** dedicate câte unei discipline juridice. Există trei conferințe anuale de drept civil, dintre care una internațională, două conferințe anuale de drept penal, două conferințe anuale de procedură civilă, două conferințe anuale de dreptul afacerilor, două conferințe anuale de dreptul urbanismului, o conferință anuală de drept administrativ, o conferință anuală de dreptul familiei, o conferință anuală de proprietate intelectuală, precum și multe alte conferințe de contencios administrativ, dreptul concurenței, drept european, dreptul mării și multe altele trebuie menținute, regularizate, consolidate, deschise spre tematici concentrate monografic și spre o participare internațională.

Ca principal centru al activității de cercetare în disciplinele juridice, Facultatea de Drept a Universității din București trebuie să organizeze **anual câte o conferință științifică națională în domeniul fiecărei discipline juridice**. Conferința se poate organiza în cooperare cu alte universități, cu autorități ori asociații profesionale, cu institutele de formare a profesioniștilor dreptului, cu reviste de specialitate în domeniul disciplinei în cauză.

De asemenea, trebuie intensificată implicarea facultății în organizarea unor conferințe și **congrese de anvergură internațională**. În acest sens, în septembrie 2024 se va organiza la facultatea noastră sub coordonarea științifică a doamnei conf. univ. dr. Andra Trandafir Congresul Societății Europene de Criminologie, eveniment de mare prestigiu internațional care este unul dintre cele mai importante organizate în istoria facultății. Peste 1200 de participanți vor analiza mai mult de 100 de tematici în peste 300 de sesiuni științifice. Prin relevanța științifică a acestui eveniment, Facultatea de Drept va dobândi o maximă vizibilitate a activității sale internaționale și există perspectiva ca această activitate să se autofinanțeze producând chiar un anumit profit care urmează a fi folosit pentru activități de cercetare ulterioare. Efortul logistic necesar organizării implică însă și nevoia adaptării și actualizării bazei materiale a facultății, fiind necesară reabilitarea cât mai rapidă a 7-15 săli care să poată găzdui lucrările conferinței, urmând ca acestea să fie ulterior afectate activității didactice curente.

Vom menține legăturile instituționale cu Academia de Drept Comparat, Asociația Henry Capitant a prietenilor culturii juridice franceze, Academia de Drept Internațional, Grupul european de cercetare privind răspunderea civilă și asigurările și alte prestigioase societăți juridice europene și mondiale atât pentru participarea cercetătorilor din Facultate la reuniunile acestora, cât și pentru a explora posibilitatea de a organiza și găzdui unele dintre aceste reuniuni. Din 2023, **Grupul Capitant România** își are sediul în facultatea noastră, este condus ca președinte de colega noastră doamna prodecan conf. univ. dr. Andra Trandafir și de mulți ani deja este cel mai activ grup național din regiune, având un rol important în participarea la congresele mondiale și în organizarea și participarea la reuniunile bilaterale sau multilaterale.

Spre începutul fiecărui an universitar, fiecare echipă de disciplină va comunica directorului de departament tema, data, numărul estimat de participanți și sursa de finanțare propusă pentru conferința organizată în anul respectiv. Până la 1 octombrie, secretarul departamentului va centraliza **o listă pe cuprinzând conferințele** organizate pe discipline cu datele menționate anterior. Lista se comunică prodecanului responsabil cu conferințele organizate de facultate, precum și asistentului de cercetare.

Dreptul este o știință aplicată astfel încât cercetarea în domeniul dreptului nu poate fi desprinsă de formarea normei juridice și aplicarea ei concretă. Această **deschidere practică** a

cercetării juridice conduce la creșterea relevanței sale și la multiplicarea surselor de finanțare disponibile. În cadrul activității lor de cercetare, profesorii facultății pot contribui la elaborarea unor acte normative, la îndrumare de redactare pentru autoritățile publice, la opinii adresate instanțelor judecătorești în legătură cu interpretarea unor norme controversate sau cu aplicarea lor la cazuri concrete de mare complexitate.

În vederea soluționării unor recursuri în interesul legii sau a unor probleme de drept noi ori controversate, Înalta Curte de Casație și Justiție solicită **opinii juridice** din partea cadrelor universitare ale Facultății de Drept cu specializare în domeniul problemelor care-i sunt supuse, opinii care vor fundamenta soluțiile de unificare a practicii pronunțate de instanța supremă. Comisia Europeană finanțează proiecte privind instituirea sau modificarea unei legislații europene în diverse domenii. Ministerul Justiției poate solicita implicarea profesorilor facultății în redactarea proiectelor tehnice de acte normative importante realizate la nivelul Ministerului. Toate aceste propuneri, solicitări și parteneriate reprezintă ocazii ca rezultatele cercetării juridice efectuate în cadrul Facultății de Drept să se transpună în politici publice și în norme de orientare a comportamentului economic și social.

Programele de cercetare și conferințele inițiate de către Facultate trebuie să aibă în vedere această componentă practică. Păstrând un nivel înalt al cercetării științifice, aceste programe și conferințe trebuie să se adreseze și mediului profesional care, în domeniul dreptului, este extrem de bogat, variat și interesat de dinamica în evoluție rapidă a științei juridice care, în ciuda conservatorismului său proverbial, este, prin vocația universală a dreptului, continuu solicitată să **reglementeze noile dezvoltări ale vieții sociale**.

Lansarea unor lucrări de specialitate elaborate de profesorii facultății poate fi însoțită de o conferință tematică privind subiectul de cercetare al acelei lucrări și recepția acesteia în mediul academic de specialitate, după modelul conferințelor organizate cu prilejul lansărilor de carte din ultimii ani de Centrul de Drept Constituțional și Centrul de studii de drept natural și analiză normativă.

Studentii, masteranzii și doctoranzii trebuie implicați în proiectele de cercetare ale Facultății. Programele didactice de cercetare și studii aprofundate ale facultății trebuie astfel structurate încât să conducă la publicarea rezultatelor cercetării și la lansarea producțiilor tinerilor cercetători în doctrina juridică.

Se va continua organizarea anuală a tradiționalei **Sesiuni de comunicări științifice** a studenților și masteranzilor. Masteranzii în cercetare și doctoranzii vor putea fi cooptați în organizarea conferințelor Facultății referitoare la interesele lor de cercetare. În contractele de studii la nivel de master și doctorat se poate introduce obligația masteranzilor și doctoranzilor

de a participa la un număr de conferințe organizate de Facultatea de Drept. Lucrările cu valoare științifică importantă realizate de aceștia pot face obiectul unor comunicări în cadrul conferințelor Facultății.

Facultatea și Școala sa doctorală trebuie să inițieze organizarea anuală a unei **conferințe a doctoranzilor**, fie națională, fie internațională, dar deschisă în primul rând participării doctoranzilor facultății și publicării comunicărilor acestora. În privința unui asemenea proiect este necesară recuperarea decalajului pe care îl avem față de școlile doctorale ale altor facultăți de drept din țară, care organizează de mulți ani asemenea conferințe, cu mare succes inclusiv în rândurile doctoranzilor facultății noastre.

Distinct de acest aspect, este necesar să fie menținută și dezvoltată desfășurarea în cadrul Colegiului Juridic Franco-Român de Studii europene și a Institutului său Doctoral și Postdoctoral a **Doctorialelor internaționale francofone ale Colegiului**. Această manifestare inițiată în anul 2019 și care se bucură între timp și de susținerea financiară a Școlii doctorale a Sorbonei, a dobândit o dimensiune internațională tot mai accentuată și reprezintă un ansamblu de ateliere metodologice apreciat de doctoranzii participanți ca fiind extrem de util pentru structurarea în continuare a cercetării lor, pentru elaborarea și susținerea în continuare a tezei de doctorat.

În fine, tot în sprijinul internaționalizării și dezvoltării experienței comparatiste în cercetarea doctorală, Facultatea va iniția organizarea în anul 2025 a unei **conferințe CIVIS destinată studenților doctoranzi** din facultățile de drept componente ale acestei universități europene.

VI. 2. Desfășurarea activității de cercetare

În ceea ce privește activitatea de cercetare a departamentelor, la nivelul echipelor de disciplină este recomandabilă organizarea periodică a unor **sesiuni de lucru privind noutățile legislative și controversale** apărute în doctrină sau jurisprudență cu privire la disciplina în cauză.

În cazul identificării unor probleme cu caracter interdisciplinar, la nivelul departamentelor se pot organiza **sesiuni de dezbateri științifice** cu privire la aceste probleme.

Facultatea de Drept va participa activ la organizarea conferințelor programate de echipele de disciplină ale facultății, la susținerea activităților pentru care s-au obținut finanțări și la realizarea planurilor de cercetare ale cadrelor universitare ale facultății. **Conducerea Facultății de Drept se va implica în această susținere** la solicitarea cadrelor didactice care au inițiat cercetarea și cu orice aspecte de tip logistic, organizatoric și, de la caz la caz, financiar necesare în vederea realizării activității de cercetare.

Facultatea de Drept va susține financiar și va solicita Universității să susțină financiar **deplasările cadrelor sale didactice în țară și în străinătate** necesare în vederea îndeplinirii activităților de cercetare. De asemenea, Facultatea de Drept va coopera cu secțiunea de drept a Bibliotecii Centrale Universitare și cu direcții relevante ale Universității din București în vederea achiziționării materialelor de studiu, a cărților și publicațiilor necesare în vederea desfășurării activităților de cercetare. Tot astfel se vor face demersuri pentru diversificarea **accesului la programele legislative, bazele de date naționale și internaționale** incluzând publicațiile juridice indexate și jurisprudența instanțelor. Ca obiectiv, îmi propun ca, în măsura în care resursele financiare o vor permite, Facultatea să achiziționeze cel puțin pentru cadrele didactice și doctoranzi, un abonament de acces la toate bazele de date prevăzute de Ordinul ME nr. 6.129/2016. O centralizare a acestor resurse de cercetare trebuie comunicată anual titularilor accesului (studenți, doctoranzi, cadre didactice, colaboratori) atât printr-un mesaj instituțional adresat fiecărui titular de acces cât și prin postarea listei de resurse pe site-ul facultății.

Prodecanul responsabil cu conferințele Facultății de Drept va colabora cu membrii echipei de disciplină care au inițiat organizarea unor asemenea conferințe în vederea finanțării și bune desfășurări a acestora. Facultatea de Drept se va implica, inclusiv prin intermediul asistentului de cercetare, în atragerea finanțărilor necesare pentru organizarea conferințelor. Aceste finanțări pot proveni din perceperea de taxe de participare, granturi, sponsorizări, parteneriat public-privat sau public-public.

De asemenea, în scopul atragerii sponsorizărilor sau alte mijloace de finanțare, cadrele didactice sunt încurajate să colaboreze cu **Asociația "Conferințele Facultății de Drept ale Universității din București"** și să inițieze orice alt vehicul care să permită finanțarea activității de cercetare. Se va intensifica și colaborarea cu compartimentele Universității din București în competența cărora intră asemenea activități. Facultatea de Drept va trebui să intensifice cooperarea cu Asociația "Conferințele Facultății de Drept ale Universității din București" pentru o comunicare integrată cu potențialii sponsori prin informarea acestora cu privire la programul de conferințe și activități de cercetare al facultății, prin implicarea sponsorilor practicieni în aceste activități, prin solicitarea cuprinzătoare și tempestivă a viramentelor cotelor din impozitele la bugetul de stat alocate organizațiilor neguvernamentale prin dispoziția persoanei impozabile, prin implicarea în activităților de sponsorizare a cât mai mulți absolvenți ai facultății și a beneficiarilor serviciilor profesionale ale acestora, prin oferirea pentru sponsori a unor canale de comunicare directă cu studenții facultății și asociațiile studențești în vederea recrutării unui personal bine pregătit, ceea ce crește și șansele de inserție profesională, adesea la

vârf, a absolvenților facultății și măsoară randamentul acesteia în îndeplinirea misiunii sale de formare a specialiștilor dreptului.

Facultatea de Drept sau asociația care susține conferințele sale va **contracta cu societăți specializate serviciile privind suportul logistic în organizarea conferințelor**, a cazării și meselor participanților, în realizarea materialelor de prezentare, promovarea activităților științifice editarea lucrărilor conferințelor etc.

VI. 3. Promovarea rezultatelor cercetării

Revista Facultății de Drept, **Analele Universității București - Secțiunea Drept**, a fost indexată într-o bază de /date a revistelor cu vizibilitate ridicată în științele juridice (ERIH+) ceea ce presupune, pe de o parte o deschidere predilectă pentru articolele publicate în limbi străine, iar pe de altă parte atragerea în proporție mai mare decât până în prezent și a unor colaboratori neafiliați. Exercițarea unui drept de preferință pentru publicarea comunicărilor științifice prezentate la conferințele organizate de Facultate ar putea atrage spre publicare materiale din partea unor asemenea colaboratori.

Ceea ce se remarcă mai ales este însă că în urma acestei cotări a crescut atractivitatea revistei și pentru publicațiile cadrelor didactice ale Facultății care se bucură astfel de un mai mare vizibilitate, cu consecințe favorabile pentru creșterea valorii finanțării instituționale suplimentare pentru cercetare. De altfel, în acest domeniu Facultatea a avut o evoluție spectaculoasă în cursul mandatului 2020-2024. **Rata de raportare a activității de cercetare** în rândul cadrelor didactice ale Facultății a crescut de la 57% în 2019 la 99% în 2023. Numărul articolelor publicate în reviste cu vizibilitate ridicată a crescut de aproape 10 ori ceea ce a ridicat cu aproape 70% cuantumul finanțării pentru cercetare

Un mare succes este și apariția începând cu anul 2020, a unei noi reviste a Facultății de Drept, online, **Forum Juridic**, care între timp a fost indexată în trei baze de date internaționale. Această revistă s-a dovedit un autentic catalizator al publicațiilor, mobilizând publicarea unor studii valoroase atât de către cadrele didactice repute din Facultate și de către tineri cercetători, cu posibilitatea ca, în urma indexării, articolele publicate în revistă să permită îndeplinirea criteriilor de ocupare a posturilor didactice sau de promovare în cariera academică. Publicarea rapidă a materialelor, pe măsură ce sunt trimise și recenzate, a permis ca în anul 2023 să apară cel mai mare număr de articole în AUBD – Forum Juridic, respectiv 29 (față de 18 în anul 2022).

De asemenea, cadrele didactice ale facultății au întreprins demersuri, unele încununate de succes, spre a convinge **redacțiile celor mai prestigioase reviste de specialitate din domeniul juridic** să își adapteze fluxurile de publicare și să obțină acreditările necesare în

vederea indexării în baze de date internaționale, inclusiv cu vizibilitate ridicată. Cum aceste publicații includ studiile și articolele cadrelor didactice ale facultății, indexarea lor servește implicit obiectivelor de promovare a rezultatelor cercetării realizate în Facultate.

Toate aceste tendințe s-au dovedit fructuoase în ultimii ani și trebuie continuate. Având în vedere că atât AUBD cât și Forum Juridic sunt tot mai solicitate cu propuneri de materiale spre publicare, echipele redacționale și comitetele științifice ale acestor două reviste urmează a aprecia dacă este necesară **creșterea frecvențelor acestor publicații**, care, antrenând o creștere corespunzătoare a numărului anual de articole publicate, ar putea conduce la multiplicarea efectelor pozitive în promovarea și finanțarea cercetării care au fost ilustrate în această secțiune.

Totodată, beneficiind și de sprijinul studenților, vor fi continuate demersurile pentru **mutarea conținutului celor două reviste pe un site distinct** (aubd.drept.unibuc.ro), în vederea creșterii atractivității și a vizibilității materialelor publicate.

În fine, conducerea facultății a întreprins în ultimii ani demersuri pentru asigurarea distribuirii eficiente a rezultatelor cercetării în facultate. Ca urmare a **protocoalelor negociate prin demersurile noastre** cu toți factorii implicați, toate cărțile publicate de editurile juridice de cadrele didactice ale facultăților incluse în Hexagonul Facultăților de Drept sunt furnizate gratuit bibliotecii Înaltei Curți de Casație și Justiție, portalul de jurisprudență Rejust va putea deveni complet accesibil cadrelor didactice ale Facultăților din Hexagon iar CNCS și-a actualizat lista editurilor acreditate care publică studiile acestor cadre didactice în vederea includerii acestor studii între cele care pot contribui la promovare.

VI.4. Evaluarea cercetării și calității academice

Conform planului de management al mandatului 2020-2024, în 2020 s-a realizat **unificarea criteriilor** de evaluare periodică, promovare și acordare a gradațiilor de merit, unificându-se patru reglementări anterioare. Regulamentele și metodologiile de aplicare a acestor criterii au fost ulterior supuse mai multor revizuri în funcție de actele normative cu forță juridică superioară care au fost adoptate la nivelul Universității și Ministerului Educației, ultima în 2023.

În prezent, după intrarea în vigoare a noii legi a învățământului superior și unele decizii de justiție care au anulat unele dintre **criteriile de abilitare și promovare** stabilite prin Ordinul Ministerului Educației nr. 6129/2016, există o mare probabilitate ca o parte din aceste criterii să fie înlocuite sau modificate, ceea ce va necesita pentru facultate o nouă revizuire a criteriilor unice. În planul de management aferent perioadei 2020-2024 am propus realizarea unei baze de date digitale în care, în raport cu criteriile înainte menționate, fiecare cadru didactic să introducă

(o singură dată) elementele de identificare ale activităților sale științifice, didactice sau administrative, în mod curent, pe măsură ce aceste activități se desfășoară urmând ca datele astfel introduse să fie prezumate a fi introduse la zi și să fie utilizate de Facultate de câte ori este necesar în procesele sale de evaluare. Cadrele didactice în legătură cu activitatea cărora baza de date va fi consultată urmau să fie avertizate în prealabil prin e-mail în legătură cu perioada în care va avea loc această consultare.

Realizarea bazei de date prognozată a fost preluată la nivelul direcției specializate din Universitate și, deși în cursul ultimilor trei ani doamna prodecan Andra Trandafir a lucrat îndeaproape cu comisia constituită la nivelul acestei direcții în vederea aplicării prioritare a acestui nou instrument digital cu privire la criteriile de evaluare a cercetării în drept, până în prezent structura bazei de date nu a fost încă implementată digital. Cum este de așteptat ca unele dintre criteriile care vor influența această structură să se modifice în continuare, este preferabil ca finalizarea structurii bazei de date să aibă loc după aceste modificări, cadrele didactice urmând probabil să introducă datele privind propria lor activitate de cercetare în anul universitar următor.

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității va continua implementarea standardelor naționale și specifice aplicabile activității didactice și cercetării, încercând pe de o parte fluidizarea procedurilor și scăderea poverii birocratice asupra cadrelor universitare, iar pe de altă parte, raportarea eficientă și continuă a activității didactice și de cercetare a Facultății care va continua să se situeze la cel mai înalt nivel național.

În mandatul 2020-2024 au apărut unele tensiuni legate de realizarea și colectarea **evaluărilor studenților** precum și cu privire la transmiterea acestora către cadrul didactic supus evaluării și discuțiilor care se pot purta pe baza acestor evaluări cu acel cadru didactic.

Față de acest aspect se cuvine precizarea că evaluarea activității didactice de către studenți reprezintă un drept al studentului și un instrument de perfecționare a activității didactice.

Ca drept al studentului, evaluarea nu trebuie înțeleasă ca îndreptățire a sa de a își cântări profesorii cu privire la competențe în privința cărora, neîndoindu-se, aceștia ar trebui să-i fie net superiori. Ea este dimpotrivă un exercițiu formativ pentru student, și anume un exercițiu de formare a abilității intelectuale de gândire critică, aplicată tocmai în legătură cu activitatea didactică al cărei subiect a fost. Acest exercițiu însă nu poate furniza o autentică evaluare, o determinare a valorii profesorului, ci un feed-back, o expresie a percepției activității profesorului de către subiecții ei. Dacă ponderea celor care furnizează percepția este relevantă statistic față de totalitatea subiecților, expresia reflectă o trăsătură reală a impactului acestei activități.

Aceasta nu înseamnă că toate celelalte trăsături ale activității didactice cu care este dator profesorul pot fi reduse la această unică trăsătură. Nu înseamnă nici că motivele care au condus

la excepție sunt integral sau în majoritate imputabile profesorului. Însă ca trăsătură reală a impactului procesului didactic, această percepție este limitat relevantă pentru procesul didactic. Situarea acestei relevanțe nu mai revine studentului, consumator de servicii de educație, neprofesionist, ci cadrelor didactice și organelor instituțiilor care furnizează cu titlu profesional servicii de educație. Acesta este motivul pentru care evaluări sub medie pot conduce la discuții în cadrul organelor responsabile pentru asigurarea calității procesului didactic, inclusiv cu cadrul didactic "evaluat". Aceste discuții urmăresc să determine cauzele percepției sub medie a activității didactice a aceluia cadru. Dacă printre aceste cauze nu se află trăsături ale activității percepute, ele nu vor avea nici un efect. Cel mai adesea însă, între cauzele percepției sub medie se vor identifica și trăsături ale activității didactice percepute. Cadrul didactic perceput care identifică o asemenea cauză va fi incitat să o remedieze, deoarece cu cât o activitate didactică este mai bine percepută, cu atât ea are șanse mai mari pentru randament formativ ridicat. Din acest motiv, după cum s-a dovedit în practica multi-anuală a Facultății, colectarea, comunicarea și discutarea evaluărilor studenților constituie un **instrument de perfecționare a activității didactice** și a condus în majoritatea cazurilor inclusiv la îmbunătățirea de la un an la altul a percepțiilor studenților cu privire la activitatea aceluiași cadru didactic.

Relevanța acestui instrument nu trebuie nici negată, nici exagerată. Anonimatul evaluărilor stimulează caracterul lor sincer, la adăpost de teama oricăror presiuni sau represalii. Dar nu stimulează responsabilitatea individuală a celui ce afirmă cu privire la cele afirmate. Consiliul Facultății a stabilit în două rânduri, în 2022 și 2023 că publicarea evaluărilor studenților ar contraveni regulilor de protecție a datelor personale ale cadrelor didactice. De asemenea evaluarea procesului didactic de către subiecții săi are o șansă mai mare de a fi obiectivă, înainte de examen, când cei care-și exprimă percepția nu si-au încărcat-o încă de emfaza reușitei la acesta ori de resentimentul nereușitei. De aceea, orice raportare la examenul de finalizare a activității didactice ar trebui exclusă din evaluare. Comentariile suburbane, nelegate de procesul didactic, indecente ar trebui de asemenea excluse. Comisia de Calitate a Facultății trebuie să introducă în formularul de evaluare un set de **instrucțiuni de completare** pentru studenți din care să rezulte aspectele menționate mai sus. De asemenea, din formularul de comunicare a rezultatelor evaluărilor și comentariilor care le-au însoțit, ar trebui menținut un pasaj din care să rezulte natura și proveniența acestor evaluări și comentarii și neînsușirea lor ca atare de către comisia care le comunică.

VII. Relații internaționale

Unul dintre obiectivele strategice de termen lung ale Facultății de Drept a Universității din București este **internaționalizarea programelor de studii și a proiectelor de cercetare** desfășurate în cadrul facultății. În condițiile integrării europene a României și globalizării economice și culturale în epoca istorică pe care o traversăm, acest obiectiv este vital pentru menținerea Facultății ca pol de excelență academică și centru de formare a elitelor statului de drept și unei Uniuni Europene prospere și performante.

Internaționalizarea are o **componentă substanțială și o componentă instituțională**. Cea dintâi presupune orientarea programelor facultății către aspectele de drept internațional și de drept comparat, de convergență a tradițiilor juridice, de drept uniform european și internațional, de diversitate și unitate în răspunsurile normative date de diversele sisteme de drept național la provocările tehnologice economice și culturale globale în lumea contemporană. Componenta instituțională a internaționalizării vizează:

- cooperarea cu instituții academice din străinătate și asociații academice internaționale în scopul inserării cercetării juridice din facultate în circuitul internațional al ideilor și implementării în facultate a unor elemente de know-how al performanței academice dezvoltate la nivel mondial;

- dezvoltarea unor programe în limbi străine de largă circulație în scopul sporirii adresabilității programelor față de studenți străini și al vizibilității internaționale a rezultatelor cercetării în facultate;

Cum obiectivul internaționalizării a fost asumat ca strategic de toate echipele aflate la conducerea sa după 1989, parcursul Facultății către atingerea acestui obiectiv a marcat deja **reușite trainice și substanțiale** care, pe de o parte trebuie conservate, iar pe de altă parte pot constitui modelul dezvoltărilor viitoare.

VII. 1. Colegiul Juridic Franco-Român de Studii Europene

Înființat în 1995 de Facultatea de Drept a Universității din București în cooperare cu Universitatea Paris I Pantheon-Sorbona este o expresie excelență a îngemănării valorilor fundamentale ale învățământului juridic: educația, dreptul și civilizația europeană. Decorat cu Ordinul "Meritul cultural" de doi Președinți ai României, Colegiul Juridic Franco-Român de Studii Europene un **model de succes** al cooperării academice internaționale pentru întreg mediul universitar românesc și chiar și pentru cel francezesc.

În prezent, Colegiul este sprijinit de un **consorțiu de 16 universități franceze**, sub coordonarea Universității Paris I Pantheon-Sorbona, în parteneriat cu Universitatea din

Luxemburg și pregătind un parteneriat cu Universitatea de Stat din **Moldova**. Anual în programul de licență al Colegiului se înmatriculează circa 100-120 de studenți în anul I, iar în total numărul studenților înmatriculați depășește 300. Aproximativ 40 de profesori invitați anual de la universități din Franța selectați de Universitatea Paris I Sorbona în funcție de renumele științific dobândit în disciplinele pentru care sunt solicitați la București, realizează aici cursurile unor programe în dublă diplomă la toate nivelurile de studii (licență, master, doctorat). Colegiul a devenit cel mai activ centru de cercetare juridică francofonă din România și numără între absolvenții săi elite ale vieții juridice românești care au făcut strălucite cariere în instituțiile europene sau internaționale, în instituții publice din România, în învățământul superior, în societăți multinaționale sau în cabinete reputate ale practicii private de avocatură ori notariat.

În ultimii ani ai decadei 2010, deoarece numărul candidaților români la masterul în dublă diplomă devenise din ce în ce mai mic făcând dificilă supraviețuirea masterului, acesta a fost deschis către **studenți francezi înmatriculați numai în filiera diplomei franceze**. S-a ajuns relativ rapid ca mai mult de două treimi din studenții la master II al Colegiului să nu fie cetățeni francofoni din afara României, în mare majoritate francezi.

În urma unei reforme întreprinse în ultimii ani în învățământul superior francez, s-a accentuat puternic legătura dintre programele așa numite de "master I" corespunzătoare anului IV de licență în sistem românesc (pentru că în Franța licența în drept are o durată de trei ani) și cele numite "master II" corespunzătoare masterului în sistem românesc. Aceste două programe tind să se reunească **într-un program de master de doi ani**. Pentru Colegiul de la București, această reformă a avut consecințe destul de problematice.

A fost nevoie ca și **programul de master I** să fie completat cu un program exclusiv francofon destinat înmatriculării numai în filiera diplomei franceze. Fără o asemenea măsură, masterul II de la București ar fi fost eliminat din concurența cu masterele similare din Franța în măsura în care nu ar fi beneficiat, precum acestea, de o pepinieră proprie de tip master 1 care să se adreseze direct licențiaților francezi cu o diplomă de 180 de credite transferabile.

Din păcate însă, în consecință, un număr și mai mare de masteranzi au ajuns să nu mai fie astfel înmatriculați în dublă diplomă, fiind înmatriculați numai la Universitatea Paris I. Mai mult, numărul studenților români în dublă diplomă înmatriculați în master 1 a scăzut vertiginos din cauza scăderii relevanței diplomei de master I în sistem francez. În fine dificultățile birocratice ale Universității Paris I Sorbona de a înmatricula studenții în master I și respectiv descurajarea studenților francezi de a solicita echivalarea diplomelor și procedura greoaie de echivalare la nivelul Ministerului Educației din România au contribuit împreună o la **reducere**

sensibilă a numărului de studenți înmatriculați la masterele Colegiului, atât în dublă diplomă cât și pe filieră exclusiv franceză.

Această tendință trebuie **corectată într-un mod adecvat noului context instituțional și de piață** care o determină. În principiu trebuie readuse către efective de cel puțin 30 de studenți pe an numerele studenților înmatriculați la programul în dublă diplomă. În acest sens:

1. Studenților Colegiului din anul al III-lea trebuie să li se comunice prin mijloace de (in)formare adecvate relevanța obținerii diplome de master occidentale dacă se vor înscrie în dublă diplomă la masterul (I+II) al Colegiului;
2. În Biroul Consorțiului de Sprijin al Colegiului trebuie identificate blocajele birocratice și de comunicare care conduc la îngreunarea proceselor de înscriere pe filiera Paris I a studenților francofononi la masterele 1 și 2 ale Colegiului și să fie eliminate aceste blocaje;
3. Trebuie identificată calea administrativă de acreditare completă în sistem românesc a filierei masterelor I+II ale Colegiului cu deschiderea admiterii la această filieră exclusiv francofonă pentru titularii unor diplome de licență de 180 de credite, în vederea creșterii numărului de studenți non-românofoni care au acces la dubla diplomă de master a Colegiului.

În iunie 2024 în cadrul Colegiului se va organiza **a cincea ediție a doctorialelor franco-române**. Inițiat în anul 2018, acest proiect reunește circa 20 de doctoranzi francofoni din 5-7 țări ale lumii, care discută proiectele lor de teză cu colegi și cu comisii alcătuite din reputați profesori francezi și români care oferă orientări utile în vederea continuării cercetării. În continuare, dorim să menținem dimensiunea regională dobândită de acest proiect în ultimii ani, aspect la care sperăm să contribuie și parteneriatul care se preconizează a fi încheiat cu Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova.

În anul 2025, se va organiza **conferința aniversară a Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene** cu prilejul împlinirii a 30 de ani al acestei instituții prestigioase devenite "nava amiral a influenței culturii juridice franceze în jumătatea estică a Europei".

Tot în orizontul anilor 2025-2026 se preconizează și lansarea programelor în **dublă diplomă franco-română de licență și eventual master I și II în drept și științe politice europene și internaționale exclusiv în limba franceză** prezentat la punctul IV.1.C. de mai sus.

VII. 2. Menținerea relațiilor internaționale francofone

Direct sau prin intermediul Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene, Facultatea de Drept a Universității din București și-a consolidat în ultimii ani poziția de

principală instituție a francofoniei juridice în Europa centrală și orientală, după cum rezultă din următoarele elemente:

- Există mai multe cadre didactice ale Facultății noastre care și-au început cariera de cercetători de elită prin realizarea unor teze de doctorat în cotutelă cu universități franceze. Asemenea programe de doctorat în cotutelă, pe de o parte continuă tradiția prestigioasă a doctoratelor în Franța ale viitorilor mari juriști români ai secolelor al XIX-lea și al XX-lea, iar pe de altă parte contribuie la dezvoltarea prin schimb de experiență și prin experiențe comune a metodologiei doctorale din facultatea noastră și la pregătirea de excelență a cercetătorilor care vor deveni membri ai corpului nostru profesoral. În consecință trebuie identificate noi oportunități pentru pregătirea unor teze de doctorat în cotutelă împreună cu universități franceze;
- În anii 2013 și 2018 au avut loc la facultatea noastră două mari conferințe internaționale francofone de drept comparat dedicate publicării în limba franceză a două coduri fundamentale ale legislației române: codul civil și codul de procedură civilă;
- În anul 2010 s-a desfășurat la Facultatea de Drept a Universității din București congresul mondial al Asociației Henri Capitant a prietenilor culturii juridice franceze dedicat dreptului succesoral. Ulterior, colaborarea cu această asociație și implicarea cadrelor didactice ale facultății în grupul său român s-au intensificat astfel încât astăzi președintele grupului este un membru al corpului nostru profesoral, doamna prodecan conf. univ. dr. habil. Andra Trandafir, facultatea a avut anual reprezentanți la congresele mondiale ale asociației și a organizat numeroase întâlniri de lucru bilaterale transformate în proiecte de cercetare comparativă cu implicarea unor prestigioși cercetători, membri ai unor grupuri naționale ale asociației: Franța, Turcia, Panama, Canada, etc. În 2024, Facultatea va fi reprezentată la Congresul Mondial al Asociației din Madagascar dedicat fondului funciar și resurselor naturale;
- Începând cu anul 2017 Societatea de Legislație Comparată a decis ca tradiționalele sale sesiuni științifice româno-franceze (începute în anii '60 în colaborare cu Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române) să fie organizate în colaborare cu Facultatea de Drept a Universității din București; În consecință, am organizat deja două sesiuni științifice bilaterale: în

noiembrie 2017 la Universitatea Paris II Pantheon Assas și în noiembrie 2019 la Facultatea de Drept a Universității din București. Întrerupte din cauza pandemiei aceste legături ar trebui reluate;

- În anul 2017 Facultatea de Drept a fost admisă în Grupul de Cercetare în Dreptul Răspunderii Civile și Asigurărilor (GRERCA). De atunci, profesorii facultății au participat la trei colocvii anuale ale grupului, iar ediția din 2019 a fost organizată de Facultatea de Drept a Universității din București fiind primul dintre cele 11 colocvii anuale ale grupului care a fost organizat în Europa de Est. După pandemie, facultatea a participat și întâlnirile grupului de la Lyon în 2021 și Santiago de Compostela în 2023, iar în 2024 colocviul va fi organizat la Universitatea din Poitiers;
- Începând cu anul 2014 Facultatea de Drept a derulat patru proiecte de drept civil comparat cu Institutul de Cercetări Juridice al Sorbonei. Fiecare proiect a cuprins câte două colocvii de drept comparat, finalizate, fiecare, cu câte un volum dedicat cercetării monografice româno-franceze a unei instituții de drept civil realizat prin reunirea comunicărilor la colocviu ale tuturor raportorilor naționali. Ediția din mai 2024 va fi organizată la București și va fi dedicată micilor contracte speciale;
- În anul universitar 2022-2023 a debutat Trilaterală de Drept Privat Luxemburg-București-Paris I printr-un colocviu organizat de Universitatea din Luxemburg privind reforma codurilor civile. Ediția anului universitar 2023-2024 va fi organizată la București în aprilie 2024 și va fi dedicată contractelor de transfer al datelor personale;
- Tot pe filieră francofonă s-a intensificat și relațiile cu universități din Spania, existând schimburi de profesori invitați și participări la conferințe și proiecte de cercetare
- Numărul sejururilor de profesor invitat oferite profesorilor Facultății de Drept de Universitățile franceze a crescut constant. Cu frecvență aproape anuală, profesorii facultății sunt solicitați în această calitate la universitățile din Paris (I Pantheon Sorbonne), Poitiers, Rennes, Nisa, Bordeaux, Montpellier și Aix-en-Provence;
- De altfel, cu aceste universități există relații de colaborare constante care au generat numeroase proiecte de cercetare, colocvii și seminare comune în ultimii ani, relații ce se cuvine a fi continuate și aprofundate.

Din cele de mai sus rezultă că relațiile internaționale francofone ale Facultății de Drept dezvoltate în ultimii ani se dovedesc **active și fructuoase**, iar soliditatea acestor relații face ca pentru anii următori calendarul lor de dezvoltare să fie deja fixat. Se impune deci cultivarea rețelelor de cercetare deja existente în spațiul științific francofon și menținerea la același nivel de intensitate al acestor colaborări, în care sunt practic implicați toate cadrele universitare francofone ale facultății.

VII.3. Dezvoltarea relațiilor internaționale cu principalele culturi juridice și academice ale lumii

De mai mulți ani, facultatea **încearcă internaționalizarea unora dintre programele sale de master**. Prin programul de licență în limba engleză încercăm aplicarea acestui mecanism și la nivel de licență după cum s-a precizat în secțiunea IV.1. B. La nivel de master s-a reușit acest lucru cu complexul de programe masterale al Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene, cu masteratul de arbitraj în limba engleză, decorat anul acesta de Curtea Internațională de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României pentru contribuția la formarea profesioniștilor în arbitraj, precum și cu foarte recentul masterat în limba engleză în dreptul noilor tehnologii, foarte bine primit și, și el, decorat, după cum am arătat deja în secțiunea V.2. Desigur, școlarizarea acestor mastere va continua și se va încuraja invitarea unor profesori străini de prestigiu pentru a susține cursuri în cadrul acestor mastere.

Nu s-a reușit încă în privința **altor două programe de master organizate în limbi străine**, însă în colaborare cu universități din afara țării. Masteratul în drept economic european organizat împreună cu Universitatea din Wurzburg (Germania) nu s-a putut școlariza, după un îndelungat proces de pregătire și acreditare, decât în anul universitar 2021-2022. În anul următor numărul minim necesar de candidați înscriși nu s-a mai putut reuni, iar în următorul an echipa pedagogică s-a descompletat ca urmare a unui deces și a unor modificări de traiectorie profesională. În măsura posibilului, se va face o ultimă încercare pentru revitalizarea acestui program și școlarizarea sa în cursul mandatului viitor, dar se pare că, având în vedere stadiul actual de alcătuire al echipei pedagogice a masterului, nu ar fi oportun ca această încercare să aibă loc chiar pentru anul universitar 2024-2025.

Împreună cu Universitatea din Valencia (Spania) s-a creionat macheta unui masterat în dublă diplomă de drept european în limba spaniolă, pentru care s-a încercat obținerea unei finanțări europene. Proiectul nu a fost selectat pentru finanțare și în acest moment continuăm să ne aflăm împreună cu partenerii spanioli în **căutarea unor surse alternative de finanțare**.

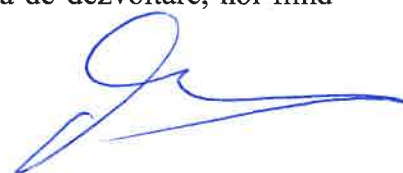
În ultimii 2 ani a funcționat un parteneriat cu **Universitatea din Dayton**, care permite masteranzilor și absolvenților de masterat la facultatea noastră să-și continue cariera cu un master profesional în drept american, care permite pregătirea pentru accesul în barourile Washington, Washington DC și California, cu reduceri de taxe de 70-80% față de cele oferite pe piața americană. Această cooperare se va dezvolta. S-a stabilit intensificarea eforturilor de popularizare și de mobilizare în rândul masteranzilor a acestei filiere de carieră care se adaugă opțiunilor profesionale diverse inclusiv în plan internațional pe care le deschide absolvirea facultății noastre.

În ciuda dificultăților ridicate de pandemie, în Facultatea de Drept a continuat să funcționeze **Centrul de Drept Britanic** care organizează anual un program de drept englez sub egida Juris Angliae Scientia alcătuită din profesori de la Universitatea din Cambridge. Centrul va aniversa în curând 6 ani de funcționare și tinde să formeze o rețea de cercetare între universitățile asociate, rețea în care Facultatea de Drept a Universității din București urmează a se integra.

De asemenea, se va continua colaborarea consecventă începută cu **universități din Italia, Elveția, Belgia, Canada, Israel, China și Statele Unite ale Americii**. Vom promova continuarea schimburilor de studenți și profesori în cadrul acordurilor **Erasmus și Erasmus Plus**. Vom rămâne membri activi ai rețelelor de cooperare academică internațională **Rotterdam Law Network, LEN (Law Exchange Network) și ELPIS**.

Începând cu congresul de la Viena din 2014 și continuând cu cel de la Fukuoka din 2018 și cu cel din Assuncion din 2022, profesorii Facultății de Drept au furnizat majoritatea rapoartelor naționale de drept românesc la congresele mondiale ale **Academiei Internaționale de Drept Comparat**. Cum aceasta este una dintre cele mai prestigioase organizații internaționale în domeniul dreptului comparat, implicarea facultății noastre în programele și activitățile sale trebuie continuată, legăturile științifice astfel formate cu prestigioși savanți de recunoaștere internațională putând fi folosite ca bază pentru alte proiecte.

În viitoarele sale proiecte internaționale Facultatea de Drept va coopera cu structurile Universității în vederea valorificării **rețelei CIVIS** și va participa la formarea unei puternice componente de studii juridice a Universității Civice Europene. Susținerea de care se bucură acest proiect din partea Uniunii Europene, perspectiva unei susțineri financiare consistente și a unei orientări strategice a activităților rețelei. În mandatul 2020-2024 Facultatea de Drept a fost printre cele mai implicate din Universitate în programele CIVIS, atât prin profesori cât și prin studenți, iar aceste programe au intrat deja din 2023 în a doua etapă de dezvoltare, noi fiind implicați și în pregătirea a cel puțin trei activități în această etapă.

În fine, tot în contextul internaționalizării, facultatea va continua să ofere **cursuri facultative de drept străin**, fie în cadrul CIVIS, fie conform parteneriatului tradițional cu Universitatea din Valencia, pentru cursurile de drept spaniol, fie, pentru cursul de drept chinez, prin cooperarea realizată și 2023 prin Institutul Confucius cu Universitatea din Beijing ori conform celor convenite cu conducerea Universității Juridice a Chinei de Est din Shanghai în cursul vizitei pe care aceasta a întreprins-o în octombrie 2023 la Facultatea noastră. Nădăjduim că ambasada Statelor Unite ale Americii la București va mijloci, la fel ca și în anii trecuți detașarea unui cadru didactic american care să beneficieze de o finanțare Fullbright pentru a preda în facultatea noastră.

VII.4. Facultatea de Drept în spațiul academic al românilor de pretutindeni

Facultatea de Drept a Universității din București își dorește să poată școlariza un număr cât mai mare de studenți care beneficiază de programul de sprijin acordat de Guvernul României **românilor de pretutindeni**. Vom menține practica de a solicita Universității acordarea unui număr cât mai mare de locuri finanțate de la bugetul de stat pentru asemenea studenți. Practica multianuală demonstrează că deși ei nu parcurg examenul de admitere al Facultății, concursul de dosare în urma căruia sunt admiși se dovedește a fi suficient de selectiv. Studenții astfel recrutați se integrează bine în mediul academic și au rezultate foarte bune la studii.

Facultatea de Drept este de multă vreme promotoarea unui strâns **parteneriat instituțional cu Facultatea de Drept a Universității de Stat din Republica Moldova**. Continuăm să susținem integrarea acestei Facultăți în Hexagonul Facultăților de Drept.

Încă din 2014 s-a lansat tradiția **reuniunilor anuale comune ale Consiliilor** celor două facultăți, organizate anual alternativ la București și la Chișinău. Deoarece în urma pandemiei colegii de la Chișinău a trebuit să amâne cu trei ani ediția prevăzută inițial pentru anul universitar 2020-2021, în 2023 am recuperat tradiția și am avut două reuniuni comune ale consiliilor celor două facultăți, în primăvară la Chișinău și în toamnă la București, în preajma aniversării Facultății și a Zilei Naționale a României. Următoarea ediție va avea loc la Chișinău în anul universitar 2024-2025.

În 2023, cele două facultăți au organizat împreună o **conferință internațională de drept civil** la Chișinău și o **conferință bilaterală de drept penal** la București. De asemenea, Facultatea de Drept a participat printr-o delegație amplă la Conferința Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova dedicată **centenarului Constituției României Mari de la 1923**, cu participarea Președintelui Curții Constituționale a Republicii Moldova și a organizat la București o lansare de carte dedicată aceluiași centenar cu Participarea Președintelui Curții

Constituționale a României și a Președintelui Senatului României. Aceste simetrii reflectă numai intensitatea unor legături de cooperare științifică între diversele echipe de disciplină ale celor două facultăți, dar dimensiunea simbolică a atașamentului lor instituțional față de valori comune.

Tot în 2023 a intrat în vigoare acordul **Erasmus Plus** între facultatea noastră și Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova. Prof. univ. dr. Radu Rizoiu a fost profesor invitat la această facultate în cadrul acestui program. De asemenea în toamna anului 2023, prof. univ. dr. Octavian Cazac a intervenit ca profesor invitat în cadrul unor programe de master în drept privat și în drept comparat ale Facultății de Drept ale Universității din București.

Acest tip de cooperare academică și identitară va continua. Facultatea de Drept a Universității din București **va invita profesorii** de la Chișinău la conferințe tematice și cursuri de drept comparat. Cu ocazia reuniunilor comune ale Consiliilor sau distinct se vor organiza și conferințe bilaterale de comparare a unor instituții juridice din sistemele de drept aplicabile pe cele două maluri ale Prutului. Îl citez pe dl. prodecan Radu Rizoiu: "cooperarea științifică cu Republica Moldova este singura noastră ocazie de a face drept comparat în limba română".

O altă direcție a acestei cooperări este de a favoriza integrarea cercetării științifice moldovenești în contextul Europei Unite. În acest sens **grupurile naționale Capitant** ale celor două țări în care cele două facultăți partenere sunt puternic reprezentate vor iniția acțiuni bilaterale sau multilaterale ale Asociației Henri Capitant a Prietenilor Culturii Juridice Franceze. Facultatea noastră se va pronunța în favoarea **parteneriatului Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova cu Consorțiul de sprijin al Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene. În 2023 la Doctorialele francofone** internaționale ale colegiului au participat cei mai numeroși studenți moldoveni de la lansarea acestei manifestări încoace și deschiderea noastră spre o asemenea participare amplă se va menține și în continuare.

În privința **cooperării doctorale**, mai mulți profesori de la Facultatea de Drept a Universității din București au participat deja în comisii de doctorat ale Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova. Pe lângă continuarea, reciprocă, a unor asemenea participări, este necesară identificarea unor oportunități conducere a doctoratelor în cotutelă, doctorat care, mai probabil ar putea prezenta interes pentru tinerii cercetători din Republica Moldova.

În toamna anului 2023, la inițiativa Consulului General al României la Bălți, o delegație a facultății noastre a vizitat **Universitatea Alecu Russo din Bălți**. Au fost identificate oportunități de cooperare prin schimburi de profesori, organizarea unor evenimente științifice comune și suportul reciproc în atragerea de finanțări pentru proiecte de cercetare comune.

În fine, chiar dacă demersurile din ultimul timp nu au fost încununate de succesul unei comunicări funcționale, vom menține disponibilitatea pentru a crea un parteneriat și cu **Universitatea din Cernăuți**, de îndată ce războiul declanșat prin agresiunea Rusiei asupra Ucrainei va permite reluarea fluxurilor normale de comunicare academică spre și dinspre universitățile ucrainene.

VIII. Logistică, finanțare, bază materială și documentară

Secțiunile anterioare vizează activitățile Facultății, iar aceste activități implică necesități logistice, materiale și de finanțare. Prin urmare, din perspectivă financiară, această listă de activități este o **listă de nevoi**. Pentru realizarea lor se pot identifica nevoi derivate, de ordin material sau documentar. În vederea satisfacerii acestor nevoi este necesară identificarea unor surse de finanțare și alocarea promptă a resurselor necesare.

VIII.1. Reabilitări, patrimoniu imobiliar și mobil, întreținere și funcționare

În cursul mandatului 2020-2025, s-au realizat **investiții în infrastructura Palatului Facultății de aproape 40 de milioane lei**.

Ca urmare a eforturilor depuse de echipele dlor. rectori Ioan Pânzaru și Mircea Dumitru și a ale dlui decan Flavius Baias, în anul 2019 rectoratul Universității a fost reamplasat într-un nou sediu, eliberându-se în felul acesta o mare parte dintre sălile și birourile anterior ocupate în clădirea Facultății de Drept. În mandatul 2020-2021, spațiile astfel disponibilizate au fost afectate întrebuințării originare proiectate de arhitectul Petre Antonescu cu crearea a **10 noi săli de seminar cuprinzând circa 500 de noi locuri** de participare la seminare și cu atribuirea câte unui birou pentru fiecare echipă de disciplină și centrele de cercetare din care fac parte în mod predominant membrii noi. Amfiteatrele și sălile istorice au fost reabilite.

Toate aceste spații au fost **remobilate și tehnologizate** la standardul curent al tehnologiilor de utilizare în educație. Pandemia a demonstrat că există capacitatea organizării online a întregii activități didactice. Și în amfiteatre și sălile de festivități au fost introduse toate facilitățile de comunicare multimedia necesare în prezentările publice contemporane. Reabilitarea spațiilor a presupus reutilizarea lor cu retroproiectoare, instalații electrice, table inteligente, instalații de încălzire și wifi conforme stadiului actual al dezvoltării tehnologice, în amfiteatre și săli de curs, imprimante și calculatoare în birourile de disciplină.

Cu sprijinul Fundației pentru Modernizarea Palatului Facultății de Drept, în anul 2022 s-au funcționalizat **traseele rezervate persoanelor cu dizabilități**.

În anul 2023 s-a realizat cu o finanțare europeană de aproape 30 milioane lei, cel mai amplu proiect de lucrări publice asupra Palatului Facultății de la ridicarea acestuia în 1934-1937,

prin **reabilitarea completă a infrastructurii de protecție împotriva incendiilor**. Șantierul foarte important pe care l-au suscitac aceste lucrări se află în curs de finalizare.

Tot în curs de finalizare se află și **redotarea completă cu tehnologie la zi a celor două laboratoare de informatică ale Facultății de Drept**, tot pe baza unui proiect al Universității finanțat de Uniunea Europeană.

Este necesar să se procedeze la achiziția echipamente și tehnologie aflată la stadiul tehnicii curente pentru dotarea **laboratorului de criminalistică**. Dotările laboratorului, existente în prezent și care datează din anii 1960, urmează a fi afectate unui muzeu al laboratorului

Secretariatul facultății trebuie dotat cu o **imprimantă Braille** a cărei utilizare pentru imprimarea materialelor de studiu și de evaluare să permită participarea nevăzătorilor la procesul educativ în Facultatea de Drept.

Trebuie instituit și controlat un **flux constant de asigurare** a ustensilelor didactice de utilizare curentă (burete, cretă (unde mai e cazul), marker, funcționalitatea continuă a tablelor electronice, instalațiilor de sonorizare, vizualizare, iluminare și încălzire). De asemenea, trebuie revizuit fluxul de desfășurare și verificare a activității personalului de întreținere, de curățenie, și a personalului de pază și protecție. Tot în flux constant trebuie asigurată verificarea periodică a stării și funcționalității mobilierului, precum și, de mai multe ori pe zi, a igienei în toalete (aspecte în care s-au făcut progrese în ultimii ani).

Este necesară instalarea unor **cuiere** în unele amfiteatre și săli de ceremonii. Amplasarea lor trebuie stabilită cu participarea arhitectului universității. Trebuie identificată o soluție pentru instalarea unui bufet în facultate pentru satisfacerea nevoilor curente de hrană cel puțin cu sandwichuri și băuturi răcoritoare. Tonomate și dispensere de apă ar trebui de asemenea instalate pe culoarele facultății. Trebuie verificată și posibilitatea instalării unor camere de luat vederi pe culoare, având în vedere și noile căi de acces deschise prin recente lucrări de asigurare a protecției palatului împotriva incendiilor.

Prin afișe și alte măsuri incitative, inclusiv cu implicarea personalului de pază, se va întări eficiența aplicării regulii privind **interdicția fumatului** în spațiile interioare.

Trebuie realizat un studiu de fezabilitate cu privire la **introducerea cardurilor electromagnetice de acces**. Aceste carduri ar putea avea multiple avantaje care țin de accesul controlat în parcări, în palatul facultății, la bibliotecă, la anumite servicii ale acesteia, la cantina studentescă, la cămin etc.

Pentru viitor, în **ordinea priorităților** și pe măsura obținerii finanțării, se preconizează:

- a) restaurarea frontispiciului istoric al Facultății de Drept;
- b) reabilitarea Aulei Magna;

- c) reabilitarea fațadelor Facultății de Drept, cu excepția celei recent reabilite aferente ”aripii Vasile Pârvan”;
- d) reamenajarea parcului Facultății de Drept (în funcție și de derularea lucrărilor la stația de metrou, care va purta numele ”Facultatea de Drept”, al cărei șantier se va desfășura în partea frontală a acestui parc și ale cărei ieșiri vor fi situate în preajma parcului). În funcție de calendarul celorlalte lucrări, parcul va fi restaurat în conformitate cu proiectul său de arhitectură original, care conține și indicații privind plasarea și natura vegetației și a aleilor de acces, cu următoarele amenajări:
- amenajarea unor spații de relaxare și convivialitate într-un cadru natural agreabil pentru studenți și cadre didactice, prin integrarea și conservarea integrală a spațiilor verzi;
 - supravegherea gestiunii spațiilor de parcare în scopul utilizării raționale a acestora exclusiv în scopul desfășurării activităților facultății;
 - instalația de iluminare decorativă pe timpul nopții a Palatului Facultății de Drept.

VIII.2. Necesitatea îmbunătățirii bazei documentare și accesului la cunoaștere

Biblioteca Facultății de Drept are o valoare inestimabilă. Colecția sa de aur include exemplare de carte rară de mai multe sute de ani. În perioada interbelică, biblioteca a achiziționat multe cărți juridice fundamentale și, integral, tezele publicate care erau susținute la Universități din Franța. Actualmente sunt în vigoare circa 1700 de permise de intrare la Biblioteca Facultății de Drept, în zdrobitoare majoritate pentru membrii comunității noastre academice. În 2023 s-au înregistrat aproape 25.000 de vizite dintre care peste 90% provenind de la studenți, masteranzi, doctoranzi și cadre didactice. S-au consultat circa 5000 de volume și circa 13.000 de periodice. În total biblioteca deține în depozit aproape 227.000 de unități pentru peste 100.000 de titluri.

Din păcate, Biblioteca Facultății de Drept nu are autonomie instituțională și **nu aparține nici Facultății de Drept și nici Universității din București**. Ea a fost integrată în anul 1947 în Biblioteca Centrală Universitară. În ultimii ani însă, aceasta din urmă a achiziționat foarte puține titluri noi în domeniul dreptului. Cu excepția CEEOL, accesul la bazele de date cuprinzând revistele juridice de circulație internațională (Lexis Nexis, Hein Online, West Law) nu este în prezent disponibil întrucât BCU și consorțiul din care face parte nu a alocat sumele necesare acoperirii costurilor mari de menținere a abonamentelor. Revistele străine sunt achiziționate exclusiv din fondurile Facultății de Drept (53 de titluri) pe când BCU achiziționează numai abonamente la reviste românești (25 de titluri). Cele dintâi au crescut ca număr în ultimii patru

ani, cele din urmă s-au înjumătățit. Tot Facultatea de Drept a încheiat cu trei edituri juridice, Editura CH Beck, Universul Juridic și Editura Hamangiu, contracte prin care acestea furnizează gratuit bibliotecii câte trei exemplare din fiecare titlu juridic.

Cu toate acestea, ca tendință generală, sunt tot mai frecvente cazurile în care titluri recente nu sunt achiziționate de bibliotecă, titluri clasice, deși evidențiate în fondul de carte și în baza de date electronice, nu sunt fizic disponibile sau titluri din fondul de carte nu sunt evidențiate în baza de date electronice. Aceste **disfuncționalități** trebuie examinate în detaliu în discuțiile cu conducerea Bibliotecii în vederea identificării cauzelor și eliminării lor. În plus, Facultatea ar putea lua în considerare :

- a) constituirea unui fond de carte propriu, adecvat nevoilor sale curente sau proiectelor sale de cercetare specializată, și care să fie numai gestionat împreună cu actualul fond aflat în proprietatea BCU și alocat Bibliotecii Facultății de Drept în scopul completării bazei de cercetare aflate la dispoziția studenților și cadrelor didactice ale facultății;
- b) introducerea în orice proiect de cercetare pentru care Facultatea de Drept obține finanțare a unei componente de achiziție carte;
- c) participarea la consorții și parteneriate în vederea unor achiziții importante cum ar fi bazele de date internaționale incluzând reviste juridice sau servicii de digitalizare;
- d) întocmirea unor proiecte pentru finanțări publice sau private destinate în mod specific achiziției de carte;
- e) menținerea și extinderea parteneriatelor cu editurile de carte juridică în vederea aprovizionării atât a bibliotecii cât și a bazei de date pentru verificarea anti-plagiat cu toate titlurile publicate de editurile în cauză;
- f) organizarea unui flux de comunicare între cadrele didactice ale Facultății de Drept și conducerea Bibliotecii Facultății de Drept în vederea:
 - informării permanente a cadrelor didactice în legătură cu noutățile editoriale introduse în bibliotecă în domeniile lor de interes științific;
 - corelării bibliografiei incluse în fișele de disciplină cu titlurile disponibile la Biblioteca Facultății;
 - întocmirii unor rapoarte tematice privind titlurile disponibile la bibliotecă la solicitarea cadrelor didactice în vederea consultării acestor titluri pentru realizarea activităților didactice și de cercetare.

VIII.3. Finanțare și constrângeri bugetare

În vederea realizării activităților anterior menționate, se vor folosi următoarele **surse de finanțare**:

a) **alocațiile bugetare**. Acestea reprezintă un instrument de asigurare a continuității instituționale și a stabilității personalului didactic precum și, prin mecanismele clasificării și reclasificării, un instrument esențial în asigurarea gratuității serviciilor de învățământ pentru studenții merituoși;

b) **taxele de studii**. Reprezintă un instrument care permite dezvoltarea unor noi programe de studii precum și accesul unui mare număr de studenți la serviciile educaționale oferite de Facultate;

c) **fonduri publice**, europene, guvernamentale sau locale acordate conform axelor de finanțare gestionate de autoritățile corespunzătoare conform politicilor publice a căror implementare intră în atribuțiile lor. Pot sprijini dezvoltarea bazei materiale și proiectele de cercetare și didactice, interne și internaționale ale Facultății;

d) sponsorizări atrase prin **Asociația Conferințele Facultății de Drept**. Modelul poate fi preluat și aplicat și pentru sprijinirea unui anumit tip de proiect sau a unei activități sectoriale (spre exemplu, funcționează deja asociația de susținere a participării Facultății la concursul de procese simulate în arbitraj internațional Willem Vis, concurs la care studenții noștri au obținut performanțe de răsunet mondial);

e) sponsorizări și donații atrase prin **Fundația pentru Modernizarea Palatului Facultății de Drept**;

f) alte sponsorizări sau donații au de regulă **destinație determinată** (spre exemplu premierea unor studenți merituoși, susținerea unor studenți aflați în dificultate, anumite proiecte de cercetare sau de infrastructură, achiziții de carte etc). Desigur, Facultatea nu se va putea antrena în nici un proiect și în nici un program fără a realiza în prealabil o **schemă de finanțare** care să permită asigurarea deplină a susținerii financiare a activității planificate.

VIII.4 Moștenirea Constantin Stoicescu

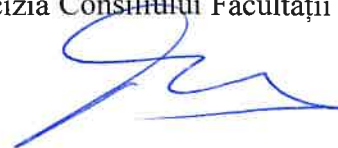
Pe lângă ajutorul economic pe care **moștenirea Profesorului Constantin Stoicescu** l-a asigurat în timp pentru zeci și sute de studenți beneficiari, această moștenire conferă o puternică marcă identitară a Facultății noastre. Pe de o parte, ea atestă atașamentul unui ilustru profesor și decan al Facultății pentru această instituție și pentru studenții săi. Pe de altă parte, ea reflectă valori pe care studenții care aspiră să beneficieze de ajutoarele sau bursele Stoicescu sunt chemați să le conștientizeze și să le slujească: meritocrație (în criteriile după se acordă), generozitate (în

motivele care l-au animat pe testator), dedicație (în munca tenace de recuperare a acestei moșteniri, coordonată cadre didactice ale facultății) și gestiunea durabilă a patrimoniului (în modul în care este administrată de conducerea Facultății).

Se cuvine și în acest context să adresăm **mulțumirile** noastre tuturor membrilor comunității academice a Facultății care ca avocați au făcut eforturi ample și voluntare recuperarea patrimoniului moștenirii Stoicescu: prof. univ. dr. Romeo Popescu, conf. univ. dr. Doru Trăilă, Bogdan Dumitrache, prof. univ. dr. Traian Briciu, conf. univ. dr. George Ilie, lector univ. dr. Cristian Paziuc, lector univ. dr. Vladimir Diaconiță, dr. Ștefan Bogrea. Recunoașterea acestor eforturi, gestionarea înțeleaptă și prudentă a activelor pe care ele le-au rodit, aplicarea riguroasă a voinței testamentare a profesorului Stoicescu sunt linii de acțiune fundamentale pentru orice echipă viitoare de conducere, iar pentru Facultate o șansă majoră de construcție a încrederii și solidarității instituționale, a unui spirit de echipă integrator, generos și recunoscător.

Administrarea pe viitor a acestei moșteniri presupune respectarea cu fidelitate a acestor valori. Trebuie identificate **căi prin care capitalul moștenirii să poată fi conservat**, reușindu-se totuși o **continuitate a exploatării sale** astfel încât din beneficiile acestei exploatări să fie afectate destinației desemnate de marele profesor. Se vor continua demersurile judiciare și administrative având ca obiectiv restabilirea deplină a drepturilor Facultății obținute în urma acestei moșteniri. Prin expertize realizate cu asistență de specialitate în domeniul investițiilor, se va stabili destinația optimă a fiecărui bun din moștenire și se vor lua măsurile necesare privind afectarea și exploatarea lor conform acestei destinații. În particular, se va evalua oportunitatea ca terenul din str. Plevnei, recent obținut în urma unui contract de schimb încheiat cu Ministerul Apărării Naționale, să fie afectat cel puțin temporar unei parcuri cu plată precum și aceea ca, în perspectivă, pe el să se edifice un **cămin studentesc** cu condiții de confort și infrastructură de studiu a căror utilizare de către studenții Facultății să fie compatibilă cu testamentul profesorului Constantin Stoicescu.

Cât privește **fondurile bănești ale moștenirii**, până la obținerea unui acord în sens contrar din partea tuturor moștenitorilor profesorului Constantin Stoicescu care ar avea un interes din revocarea legatului, este necesară păstrarea unei evidențe stricte a veniturilor moștenirii distinct de capitalul moștenirii. Veniturile moștenirii trebuie afectate în totalitate ajutoarelor pentru studenți și alți beneficiari în condițiile testamentului Prof. Constantin Stoicescu. Pentru capital trebuie identificate posibilități economice și legale de plasament sigur care să furnizeze totuși un quantum cât mai mare al veniturilor în scopul alocării acestora pentru ajutorarea studenților cu respectarea condițiilor testamentului. În acest sens, după intrarea în vigoare a art. 148 alin. (10) din Legea nr. 199/2023 trebuie adusă la îndeplinire decizia Consiliului Facultății

din 2021 de a plasa în unități de cont ale unor fonduri de investiții în bonuri de tezaur până la 20 de milioane de lei.

IX. Promovare, relația cu mediile profesionale și societatea

Facultatea de Drept este inserată în societate, depinde de inserție și este destinată unor misiuni sociale. În consecință, Facultatea trebuie să **comunică complet și adecvat asupra activităților sale**, să aibă o conduită activă de atragere a studenților și de integrare în mediile profesionale a absolvenților, să-și formeze capacitatea de a influența societatea nu numai prin nemijlocirea impactului asupra studenților săi, ci și prin mijlocirea unei relații durabile păstrate cu aceștia în cursul carierelor pentru care ea i-a pregătit.

O **revizuire generală și profesionistă a site-ului Facultății** este necesară. Trebuie îmbunătățite versiunile în engleză, română și franceză a acestui site urmând ca oportunitatea realizării unor alte versiuni lingvistice să fie determinată pe măsura dezvoltării programelor Facultății în limbile în cauză. **Paginile Facebook și LinkedIn** ale Facultății trebuie menținute dinamice prin continuarea postării periodice a informațiilor de actualitate privind activitatea și succesele Facultății.

Un stoc de **materiale promoționale** de protocol trebuie să se afle continuu la dispoziția membrilor comunității academice în vederea ilustrării identității Facultății cu ocazia manifestărilor la care participă aceasta ori membri ai comunității sale academice.

Trebuie menținută o **listă colectivă** cuprinzând adresele de e-mail ale universităților partenere în vederea comunicării sistematice către aceste adrese a acelor mesaje referitoare la activitățile Facultății care ar fi utile în vederea promovării lor pe plan intern ori internațional.

În comunicarea publică, Facultatea de Drept trebuie să aibă drept **parteneri privilegiați** asociațiile studențești cu grad înalt de reprezentativitate pentru Facultate, asociațiile și fundațiile al căror obiect de activitate include susținerea activităților Facultății, instituțiile privind pregătirea profesională a specialiștilor dreptului și autoritățile, asociațiile sau instituțiile în care activează acești specialiști.

Cadrele didactice și studenții Facultății vor fi încurajați să desfășoare **misiuni de informare în licee** în vederea atragerii către Facultate a absolvenților acestora, în special în cazul celor mai prestigioase licee din țară, cu unele Facultatea având deja o tradiție de colaborare. De asemenea, împreună cu asociațiile studențești se vor căuta metode de promovare mai activă a Facultății în mediul liceal, inclusiv prin participarea mai vizibilă la târguri ale educației, prin rețele de comunicare între aceste asociații și cercuri de dezbateri sau prin intermediul altor organizații relevante ale liceenilor.

Tot astfel, vor fi încurajate **vizitele organizate de licee în Facultate** în vederea orientării opțiunii de carieră a elevilor. Se va organiza o săptămână a porților deschise, în care liceenii să poată asista la desfășurarea activităților didactice iar cadrele didactice și studenții să participe la sesiuni de prezentare și ”tururi ghidate” pentru liceenii vizitatori. O asemenea activitate ar trebui intens promovată în prealabil, atât prin media cât și prin comunicare directă cu liceele.

Facultatea de Drept va intensifica în toate modurile compatibile cu misiunea sa **parteneriatele cu instituțiile implicate în formarea profesioniștilor dreptului**: Institutul Național al Magistraturii, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, Institutul Național de Administrație, Institutul Notarial Român Centrul Național de Pregătire și Formare a Executorilor Judecătorești, Școala Națională de Grefieri. Facultatea va continua să fie reprezentată la cel mai înalt nivel în consiliul științific al Institutului Național al Magistraturii.

Pe lângă activități comune de formare, aceste parteneriate ar trebui să permită o **comunicare suficient de strânsă** pentru identificarea cerințelor aplicate de instituțiile partenere în vederea admiterii în cadrul acestor instituții a absolvenților Facultății, cerințe pentru îndeplinirea cărora acești absolvenți să fie pregătiți prin intermediul programelor de studii ale Facultății.

Prin mecanisme de **benchmarking** se poate monitoriza modul în care facultățile concurente cu rezultate bune își recrutează studenții, își organizează programele de studii și își mobilizează absolvenții, astfel încât bunele practici identificate în acest proces de monitorizare să fie transpuse și în activitatea facultății noastre.

Se va menține actuala **orientare a programului de învățământ în sensul îmbinării cu activitatea practică** prin acordarea unui număr de credite pentru cea profesională. Cu implicarea eficientă a asociațiilor studențești, acest sistem a condus la instituirea a zeci și sute de parteneriate între Facultate și diverse instituții publice sau private care asigură atât posibilitatea promptă ca studenții să experimenteze aplicarea cunoștințelor în Facultate cât și o relație consistentă și continuă între aceasta și mediul profesional precum și crearea unor legături apte să faciliteze integrarea imediată a absolvenților Facultății în acest mediu.

În fine, conducerea Facultății își propune să stimuleze formarea unui nucleu critic pentru structurarea unei **asociații de alumni**. Pentru crearea și intensificarea activității asociației, pot fi utilizate **întâlnirile de promoție** organizate periodic de toate generațiile de absolvenți ai Facultății.

O asemenea asociație ar putea asigura:

a) o evidență a performanței Facultății în ceea ce privește ponderea absolvenților săi integrați profesional;

b) un feedback prompt al mediilor profesionale în care au fost integrați absolvenții noștri asupra nivelului de adecvare al pregătirii lor;

c) un mecanism de identificare a intereselor concrete (conștientizare a nevoilor) ale mediului profesional pentru orientarea proiectelor Facultății (conferințele profesionale ar putea fi dedicate unor teme selectate în funcție de aceste interese, ar putea fi redactate îndrumare de specialitate vizând aceste teme, ar putea fi obținute finanțări ale proiectelor de cercetare pe baza argumentelor privind impactul cercetării extrase din asemenea manifestări de interes);

d) consultări sistematice cu Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității în Facultate în procesul de adaptare a fișelor de disciplină și programelor de studiu la nevoile mediului profesional (asemenea consultări sunt obligatorii în privința programelor de master);

e) colectarea fondurilor necesare pentru finanțarea proiectelor Facultății;

f) consolidarea conștiinței de corp, a mândriei de a fi absolvent al Facultății de Drept, ceea ce contribuie la funcția simbolică și identitară a Facultății.

X. Învățământ centrat pe student

Dacă misiunea facultății este aceea de contribui prin educație juridică la construcția, funcționarea statului de drept român european și prosper, această misiune se realizează cu precădere prin profesioniștii dreptului pe care îi formează. Aceștia sunt studenții noștri. Activitatea unei instituții de excelență în educație nu se poate împlini decât prin respectarea și promovarea intereselor de formare ale celor educați, care reprezintă însăși rațiunea de a fi a acelei instituții.

Din motive ce țin de claritatea expunerii, introduc acest capitol care are rolul unui ”sumar executiv” al măsurilor incluse în diversele secțiuni ale prezentului plan care îi vizează direct sau indirect pe studenți. Singura sa menire este expunerea concentrată a acestor măsuri, reunite în perspectiva destinatarului lor final. Pentru ca parcurgerea acestei expuneri să fie eficientă din punct de vedere informativ, voi indica în fiecare caz locul din plan (capitolul, secțiunea și, după caz paragraful) în care fiecare din măsurile la care mă refer este prezentată contextual și dezvoltată.

Toate **obiectivele strategice** (II) au în vedere studentul. Cel dintâi se referă expres la pregătirea sa profesională și recunoașterea ei socială, cel de-al doilea - la creșterea nivelului calitativ al educației sale, cel de-al treilea - la perspectivele lui de dezvoltare într-o lume globală, europeanizată, internaționalizată, cel de-al patrulea privește formația socială și culturală a

studentului, iar cel de-al cincilea vizează mecanismele instituționale de promovare a meritului și de depășire a dificultăților externe întâmpinate în valorizarea lui.

Imediat sau mediat, tot **studenților le sunt dedicate**, printre altele:

a) principiul consultării reprezentanților studenților și studenților merituoși în luarea tuturor deciziilor care privesc activitatea studențească (IV);

b) reforma planurilor de învățământ (V.1.- V.2.) destinată diversificării posibilităților de specializare, consolidării principiului opțiunii studentului pentru propria sa carieră și pregătirii sale temeinice și armonioase;

c) menținerea activităților extra-curriculare de pregătire suplimentară a studenților în perspectiva susținerii examenelor de admitere în profesiile juridice (V.7);

d) reforma sistemului de admitere (V.3.) menită să constituie un corp studențesc de calitate și un mediu de învățare stimulatив pentru performanță;

e) eliminarea presiunilor externe care bruiază performanța academică a studenților prin revizuirea sistemului de promovare (V.1) și prin instituirea de mecanisme de mentorat (V.7);

f) deschiderea formării studenților facultății către piața globală prin introducerea unor criterii de selecție certificate internațional (V.1) a unor discipline menite deprinderii terminologiei juridice în limbi străine (V.1), a unor programe cu deschidere comparatistă sau internațională și în dublă diplomă (V.1, V.2, VII.1, VII.3) și prin sprijinirea participării la concursuri studențești internaționale (V.5);

g) selecționarea studenților cu rezultate academice excepționale pentru ca, după absolvire să fie atrași și pregătiți pentru o carieră universitară în cadrul Facultății (V.4);

h) cooptarea studenților merituoși în activitățile de cercetare (VI.1.D);

i) comunicare individuală și personalizată cu studenții (V.7);

j) implicarea studenților în activități extra-curriculare care să le dezvolte abilitățile sociale și orizontul cultural (V.6);

k) îmbunătățirea condițiilor materiale de studiu (VIII.1) și de viață (VIII.4) ale studenților;

l) îmbunătățirea accesului la cunoaștere al studenților prin dezvoltarea bazei documentare și a bibliotecii (VII.1, VII.2);

m) dezvoltarea unor mecanisme de finanțare a studiilor pentru în cazuri sociale (VII.4), precum și de stimulare financiară a performanței academice (V.1, V.2, V.5, VIII.3);

n) adaptarea spațiilor de studiu și infrastructurii academice pentru accesul studenților cu dizabilități (VIII.1);

o) menținerea practicii juridice în programele de formare a studenților și formarea și dezvoltarea unor legături strânse dintre aceștia și mediile profesionale în vederea facilitării inserției ulterioare în aceste medii (V.2, V.6, IX);

p) cooperarea cu asociațiile studențești și sprijinirea acestora pentru acțiuni dedicate atât unor obiective de formare juridică a membrilor lor (V.5) cât și promovării Facultății (V.6, IX) și a spiritului de apartenență a studenților la comunitatea sa academică (XI).

XI. Tradiție și identitate

Nu este un clișeu că Facultatea de Drept este (și) o stare de spirit. Nu este un clișeu că, intrând pentru prima oară în Palatul Facultății, cei care aspiră să-i devină studenți se simt copleșiți. Nu este un clișeu bucuria de a reuși să-i devii student. Nu este un clișeu că absolvenții care revin aici după zeci de ani se simt emoționați. Nu este un clișeu că, pentru cadrele sale didactice, Facultatea se confundă cu cariera și viața lor profesională. Mândria de a fi fost student aici nu este un clișeu. Și nu este un clișeu că pentru orice vizitator al Facultății, intrarea ei, statuile ei, zidurile ei demonstrează instantaneu că această instituție are un rol fundamental pentru societatea românească.

Toate acestea sunt manifestări ale unei funcții simbolice a Facultății de Drept. Tradiția și istoria acestei instituții sunt impresionante; a le fi atașat înseamnă a fi atașat construcției României moderne, unității naționale, statului de drept și valorilor europene. Conștiința acestei istorii și menținerea acestei tradiții slujesc aceste valori.

Prin acțiunea consecventă a decanilor Facultății de după 1990, acad. Corneliu Bîrsan, prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu și prof. univ. dr. Flavius A. Baias, această funcțiune simbolică s-a consolidat:

a) Facultatea de Drept a Universității din București este unul dintre pilonii principali ai Hexagonului Facultăților de Drept, structură națională destinată originar să organizeze un concurs studențesc, dar care este astăzi un cadru amplu de coordonare a tuturor activităților academice ale celor mai bune facultăți de drept din țară;

b) Facultatea de Drept a promovat cu consecvență includerea în Hexagon a Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova. Începând cu anul 2014, se desfășoară anual sesiunea comună a consiliilor facultăților de Drept din Chișinău și din București. În 2023 cele două facultăți au organizat împreună o conferință internațională de drept civil la Chișinău și o conferință bilaterală de drept penal la București; Facultatea de Drept a Universității din București este liderul coagulării solidarității academice a facultăților de drept din întreg spațiul cultural românesc ;

d) În anul 2018, Facultatea de Drept a organizat conferința ”Dreptul românesc la 100 de ani”, cel mai important eveniment juridic dedicat anului Centenarului Marii Uniri;

e) În anul 2023, Facultatea de Drept a participat printr-o delegație amplă la Conferința Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova dedicată centenarului Constituției României Mari de la 1923, cu participarea Președintelui Curții Constituționale a Republicii Moldova și a organizat la București o lansare de carte dedicată aceluiași centenar cu Participarea Președintelui Curții Constituționale a României și a Președintelui Senatului României. Facultatea de Drept este un promotor activ al patriotismului constituțional;

f) În anii 2022 și 2023, Facultatea de Drept a constituit cadrul de adresare către studenții români a Președintei Parlamentului European și a Președintei Comisiei de la Veneția pentru Democrație prin Drept, precum și organizatoarea, în cadrul Colegiului Juridic Franco-Român de Studii europene a unei conferințe dedicate modelului statului de drept oferit de statele membre OECD. Facultatea de Drept este o tribună de educație și afirmare a democrației constituționale și a valorilor libertății și statului de drept

g) Cultivarea memoriei instituționale a Facultății rezultă din festivitățile somptuoase care au marcat aniversările a 150 și 160 de ani de la crearea Facultății, din sărbătorirea în colectiv a aniversărilor foștilor profesori ai Facultății aflați astăzi la pensie, din realizarea galeriei decanilor Facultății și albumului decanilor.

Toate aceste manifestări atestă acțiunea Facultății de Drept a Universității din București ca **instituție națională care continuă să contribuie la promovarea identității românești și europene**. Tot ele dau direcția acțiunilor viitoare menite să perpetueze această tradiție:

a) Se va continua dezvoltarea cooperării cu facultățile din **Hexagonul Facultăților de Drept**;

b) Se va continua tradiția **reuniunilor anuale comune ale consiliilor cu Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova**;

c) Se va continua punerea în aplicare a **acordului Erasmus Plus cu Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova**;

d) Se va perfectă **parteneriatul Universității de Stat din Moldova cu Consorțiul de sprijin al Colegiului juridic franco-român de studii europene**;

e) Se vor organiza proiecte și acțiuni comune cu facultățile din afara granițelor țării în care se poate cultiva conștiința apartenenței la o **identitate românească**, precum și conștiința apartenenței comune la o **identitate europeană** ;

f) Se va continua organizarea unei **petreceri anuale a Facultății** cu participarea întregului corp profesoral și administrativ la care vor fi invitați speciali profesorii noștri și foștii membri ai personalului administrativ aflați în prezent la pensie;

g) Se va încuraja implicarea cadrelor didactice în manifestările conviviale și festivitățile organizate de **asociațiile studenților** Facultății de Drept;

h) Se va reintroduce **denumirea "Facultatea de Drept" pe frontispiciul** Palatului Facultății de Drept, conform planurilor originare ale Palatului;

j) Se va reabilita **Aula Magna** a Facultății de Drept a Universității din București care este cea mai mare aulă universitară a Universității;

h) Se va reinstala după finalizarea lucrărilor de șantier **galeria decanilor Facultății** pentru perioada 1860-2020;

j) În anul 2024 se va celebra **împlinirea a 165 de ani de la întemeierea Facultății de Drept** a Universității din București;

k) Se va inaugura **Muzeul Facultății de Drept a Universității din București**

m) Se va reedita **albumul decanilor Facultății**, introducându-se cuvenitul capitol dedicat **realizărilor excepționale ale mandatelor domnului decan Flavius A. Baias**, realizări pe care, în multe rânduri, le-am evocat în acest program drept modele de urmat, acțiuni de continuat și tradiții de dus mai departe. După expresia lui T.S. Eliot, "tot ceea ce este nou este, tocmai prin aceasta, tradițional."

Prof. univ. dr. Răzvan Dincă

